

**ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2025

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Ο παρών Κανονισμός περιλαμβάνει:

- I.** Τη διδακτέα και εξεταστέα ύλη για τα γνωστικά αντικείμενα που προβλέπονται από την 8^η Οδηγία του Συμβουλίου της Ε.Ε. (2014/56/Ε) και από τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 4449/2017.
- II.** Τις οδηγίες διεξαγωγής των επαγγελματικών εξετάσεων, για την απόκτηση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, καθώς και για την απόκτηση του τίτλου Μεταπτυχιακής Επαγγελματικής Κατάρτισης του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Διδακτέα και Εξεταστέα Ύλη

A' ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(α1)	Γενικές Αρχές Λογιστικής και Λογιστικά Πρότυπα	7
(α2)	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	8
(β1)	Ελεγκτική και επαγγελματικές ικανότητες ελεγκτή	9
(β2)	Διαχείριση κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος	12
(γ1)	Φορολογικά Στοιχεία και Λογιστικό Σύστημα Ν 4308/2014	15
(γ2)	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)	17
(δ1)	Αρχές και ειδικά θέματα αστικού και εμπορικού Δικαίου	18
(δ2)	Αρχές και ειδικά θέματα ασφαλιστικού και εργατικού δικαίου	20
(ε)	Μαθηματικά και Στατιστικές Μέθοδοι	22
(στ1)	Οικονομική των Επιχειρήσεων - Πολιτική Οικονομία	23
(στ2)	Διεθνής Οικονομία	26
(ζ1)	Βασικές Αρχές Οικονομικής Διαχείρισης επιχειρήσεων	27
(ζ2)	Επενδύσεις, νέα χρηματοπιστωτικά μέσα	28
(η1)	Αρχές και ειδικά θέματα εταιρικού δικαίου – εταιρικής διακυβέρνησης και πτωχευτικού δικαίου	29
(η2)	Ειδικές διατάξεις του Ν. 4548/2018	32
(ιβ)	Πληροφορική και Μηχανογραφικά Συστήματα	35

B' ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(θ)	Κοστολόγηση και Διοικητική Λογιστική	37
(ι1)	Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Δημοσίου Τομέα	38
(ι2)	Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Τραπεζών	40
(ι3)	Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων	42
(ι4)	Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	45
(ια)	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Δ.Π.Χ.Α.	47
(ιγ)	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου	48
(ιδ1)	Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων	50
(ιδ2)	Καταστάσεις Ταμιακών Ροών	51
(ιε1)	Φορολογία Φυσικών Προσώπων	53
(ιε2)	Φορολογία Νομικών Προσώπων	55
(ιστ)	Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	57

II. Οδηγίες διεξαγωγής των επαγγελματικών Εξετάσεων 59

Ι. Εξ ετασ τέ α Ύλη

Α' ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(α1) Γενικές Αρχές Λογιστικής και Λογιστικά Πρότυπα

---

1. Γενική Λογιστική

- 1.1. Βασικές λογιστικές έννοιες
- 1.2. Λογιστική παρακολούθηση των περιουσιακών μεταβολών
- 1.3. Λογιστικά βιβλία
Έννοια, σημασία, ισχύουσα νομοθεσία (Ν.4308/2014).
- 1.4. Λογιστικά συστήματα
- 1.5. Λογιστική ανάλυση των παγίων
- 1.6. Λογιστική ανάλυση των αποθεμάτων
- 1.7. & 1.8. Λογιστική ανάλυση των απαιτήσεων, χρεογράφων, διαθεσίμων και μεταβατικών λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού.
- 1.9. Λογιστική ανάλυση των υποχρεώσεων
- 1.10. Λογιστική ανάλυση συναλλαγών σε Ξένο Νόμισμα
- 1.11. Λογιστική ανάλυση των αποτελεσματικών λογαριασμών.
Λογιστικές εργασίες τέλους χρήσεως.
- 1.12. Οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων

2. Βασικές αρχές Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)

Σημείωση: Όσα από τα ανωτέρω θέματα (γενικά ή και ειδικά) αντιμετωπίζονται από τα Ε.Λ.Π., η ύλη περιορίζεται στην περιγραφόμενη από τις διατάξεις του Ν. 4308/2014.

3. Οργανική δομή, εταιρική εξουσία, οργάνωση & διοίκηση των επιχειρήσεων και οργανισμών

- 3.1. Μορφές επιχειρήσεων και οργανισμών, λογιστική αποτύπωση της δράσης τους.
- 3.2. Διακρίσεις των Οικονομικών Μονάδων.
- 3.3. Οικονομικές Μονάδες και περιβάλλον.
- 3.4. Οργανωτική δομή των Οικονομικών Μονάδων και εξουσία.
- 3.5. Στοιχεία προγραμματισμού της δράσης των επιχειρήσεων και οργανισμών.
- 3.6. Ενδιαφερόμενοι για τη δράση των επιχειρήσεων και οργανισμών.

4. Εταιρική κοινωνική ευθύνη, κοινωνικός ισολογισμός

- 4.1. Εταιρική κοινωνική ευθύνη.
- 4.2. Κοινωνικός ισολογισμός, κοινωνικό προϊόν και διανομή του.
- 4.3. Κώδικας ηθικής και ηθική συμπεριφορά των επιχειρήσεων και οργανισμών.
- 4.4. Δόλος, αθέμιτη συμπεριφορά και πρόληψη αυτών.

(α2) Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

---

1. Νομοθετική καθιέρωση των ΕΛΠ (Ν.4308 ΦΕΚ Α' 251/24.11.2014)

- Έννοια και σπουδαιότητα της Λογιστικής Τυποποίησης
- Υποδείγματα οικονομικών καταστάσεων (άρθρο 2 και 16)
- Βασικές αρχές σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων (άρθρο 17)
- Γενικές αρχές τήρησης των λογαριασμών (Παράρτημα Γ του νόμου)

2. Κανόνες Αρχικής αναγνώρισης, Μεταγενέστερου κόστους, Επιμέτρησης και Παύσης περιουσιακών στοιχείων:

- Άρθρο 18. Ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία
  - Άρθρο 19. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
  - Άρθρο 20. Επιμέτρηση αποθεμάτων και υπηρεσιών
  - Άρθρο 21. Προκαταβολές δαπανών και λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
  - Άρθρο 22. Υποχρεώσεις, Προβλέψεις
  - Άρθρο 23. Κρατικές επιχορηγήσεις, Αναβαλλόμενοι φόροι
  - Άρθρο 24. Εύλογη αξία, Επενδύσεις σε ακίνητα
  - Άρθρο 25. Στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων
  - Άρθρο 26. Στοιχεία της καθαρής θέσης
  - Άρθρο 27. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα
  - Άρθρο 28. Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων και διόρθωση λαθών και
και Άρθρο 37. Πρώτη εφαρμογή
  - Άρθρο 29. Προσάρτημα (Σημειώσεις) επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων
-

(β1) Ελεγκτική και επαγγελματικές ικανότητες ελεγκτή

Γενικά περί ελέγχου

Έννοια και περιεχόμενο της ελεγκτικής επιστήμης
Αναγκαιότητα του ελέγχου
Είδη ελέγχων
Νομικό υπόβαθρο ελέγχου
Σκοπός ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων
Χρησιμότητα εξωτερικού ελέγχου

Επαγγελματικές ικανότητες, υποχρεώσεις, ευθύνες ελεγκτή

Επαγγελματικές ικανότητες Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Υποχρεώσεις - Ευθύνες Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Πρότυπα ΣΟΛ, σχετικά με επαγγελματικές ικανότητες υποχρεώσεις, ευθύνες Ορκωτού Λογιστή

Ελεγκτική εργασία

Πρότυπα ελεγκτικής ΣΟΕΛ
Ανάθεση ελέγχου
Γνώση της ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας
Εσωτερικός έλεγχος
Έννοια εσωτερικού ελέγχου
Βασικοί σκοποί εσωτερικού ελέγχου
Βασικές αρχές εσωτερικού ελέγχου
Μελέτη συστήματος εσωτερικού ελέγχου
Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου
Σχεδιασμός ελέγχου
Μέθοδοι εξωτερικού ελέγχου
Πρόγραμμα ελέγχου
Έλεγχος τεκμηρίωσης συναλλαγών
Έλεγχος τεκμηρίωσης υπολοίπων
Τελικός έλεγχος
Έκθεση ελέγχου
Δομή της έκθεσης ελέγχου
Γνώμη ελεγκτή - είδη αυτής
Χρόνος υποβολής έκθεσης ελέγχου
Χρήστες έκθεσης ελέγχου

Αποδεικτικά στοιχεία - Φύλλα εργασίας

Λογιστικά αρχεία
Υπολογιστικές εργασίες
Αλληλογραφία ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας
Αριθμοδείκτες και αναλυτική επισκόπηση
Φυσικά αποδεικτικά στοιχεία
Έγγραφα προς τον ελεγκτή
Πληροφορίες από συνεντεύξεις και παρατηρήσεις
Καταλληλότητα αποδεικτικών στοιχείων
Επάρκεια αποδεικτικών στοιχείων

Μέθοδοι απόκτησης αποδεικτικών στοιχείων
Φύλλα εργασίας - Φάκελος ελέγχου

Ελεγκτική δειγματοληψία στον έλεγχο συναλλαγών και υπολοίπου λογαριασμών

Γενικά

Μέσα επιλογής στοιχείων για έλεγχο
Επιλογή δείγματος με στατιστική δειγματοληψία
Επιλογή δείγματος με μη στατιστική δειγματοληψία
Δειγματοληπτικός και μη δειγματοληπτικός κίνδυνος
Μέγεθος δείγματος ουσιαστικών διαδικασιών
Δειγματοληψία της νομισματικής νομάδας
Αξιολόγηση εντοπιζόμενων ανακρίβειών ελεγκτικής δειγματοληψίας
Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων στοχοθετημένης επιλογής
Δειγματοληψία των μεταβλητών (μέθοδος μέσου όρου)

Κύκλος λογαριασμών Πωλήσεων (Πωλήσεις-Απαιτήσεις-Εισπράξεις)

Πωλήσεις

Έλεγχος τεκμηρίωσης Πωλήσεων

Απαιτήσεις

Έλεγχος τεκμηρίωσης Απαιτήσεων

Έλεγχος τεκμηρίωσης Εισπράξεων

Κύκλος λογαριασμών Αγορών(Αγορές-Υποχρεώσεις-Πληρωμές)

Αγορές

Έλεγχος τεκμηρίωσης Αγορών

Υποχρεώσεις

Έλεγχος τεκμηρίωσης Υποχρεώσεων

Έλεγχος τεκμηρίωσης Πληρωμών

Αποδοχές προσωπικού - Αμοιβές τρίτων

Αποδοχές προσωπικού

Έλεγχος τεκμηρίωσης αποδοχών προσωπικού

Λογαριασμοί Αμοιβών τρίτων

Έλεγχος τεκμηρίωσης Αμοιβών τρίτων

Διαθέσιμα - χρεόγραφα - Αποθέματα

Λογαριασμοί Διαθεσίμων

Έλεγχος τεκμηρίωσης Διαθεσίμων

Λογαριασμοί Χρεογράφων

Έλεγχος τεκμηρίωσης Χρεογράφων

Λογαριασμοί Αποθεμάτων

Σκοποί ελέγχου τεκμηρίωσης Αποθεμάτων

Διαδικασίες ελέγχου τεκμηρίωσης Αποθεμάτων

Πάγια Στοιχεία

Ενσώματα πάγια στοιχεία

Σκοποί - Διαδικασίες ελέγχου τεκμηρίωσης

Άυλα πάγια στοιχεία

Σκοποί - Διαδικασίες ελέγχου τεκμηρίωσης

Λογαριασμοί Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσης

Λογαριασμοί Υποχρεώσεων προς το Δημόσιο

Έλεγχος τεκμηρίωσης Υποχρεώσεων προς το Δημόσιο
Λογαριασμοί Δανειακών Υποχρεώσεων
Έλεγχος τεκμηρίωσης Δανειακών Υποχρεώσεων
Λογαριασμοί Ενδεχόμενων - Ανειλημμένων Υποχρεώσεων
Έλεγχος τεκμηρίωσης Ενδεχόμενων - Ανειλημμένων Υποχρεώσεων
Λογαριασμοί Καθαρής Θέσης
Μεταγενέστερα της χρήσης (οφειγινή) γεγονότα

Ειδικά θέματα ελέγχου

Έλεγχος αυτοτέλειας των χρήσεων
Καταχρήσεις, διερεύνηση αυτών και ευθύνη ελεγκτή
Αρχικές αναθέσεις - Υπόλοιπα έναρξης
Αναλυτικές διαδικασίες
Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (going concern)
Χρησιμοποίηση της εργασίας άλλου ελεγκτή
Χρησιμοποίηση της εργασίας ενός ειδήμονα
Διερεύνηση εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων
Διαβεβαιώσεις της Διοίκησης

Πρακτικά θέματα ελέγχου των λογαριασμών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

(β2) Διαχείριση κινδύνων και Εσωτερικός έλεγχος

Εσωτερικός έλεγχος

Έννοια εσωτερικού ελέγχου
Βασικοί σκοποί του συστήματος εσωτερικού ελέγχου
Βασικές αρχές εσωτερικού ελέγχου
Μελέτη συστήματος εσωτερικού ελέγχου
Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου
Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
Ευθύνες – υποχρεώσεις εσωτερικού ελεγκτή
Coso Πλαίσιο Εσωτερικού Ελέγχου

Δειγματοληψία για τον έλεγχο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (ΣΕΕ)

Γενικά
Μέσα επιλογής στοιχείων για έλεγχο
Μέγεθος δείγματος ελέγχου διαδικασιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου
Δειγματοληπτικός και μη δειγματοληπτικός κίνδυνος
Επιλογή δείγματος
Επιλογή δείγματος με στατιστική δειγματοληψία
Επιλογή δείγματος με τη μέθοδο της νομισματικής μονάδας
Επιλογή δείγματος με μη στατιστική δειγματοληψία
Είδη δειγματοληπτικού κινδύνου στον έλεγχο του ΣΕΕ
Εφαρμογή στατιστικής δειγματοληψίας στον έλεγχο του ΣΕΕ
Εφαρμογή μη στατιστικής δειγματοληψίας στον έλεγχο του ΣΕΕ

Κύκλος λογαριασμών πωλήσεων

Πωλήσεις
Σκοποί εσωτερικού ελέγχου Πωλήσεων
Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου Πωλήσεων
Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου Πωλήσεων
Απαιτήσεις
Σκοποί εσωτερικού ελέγχου Απαιτήσεων
Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου Απαιτήσεων
Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου Απαιτήσεων
Εισπράξεις
Σκοποί εσωτερικού ελέγχου Εισπράξεων
Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου Εισπράξεων
Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου Εισπράξεων

Κύκλος λογαριασμών Αγορών

Αγορές
Σκοποί εσωτερικού ελέγχου Αγορών
Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου Αγορών
Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου Αγορών
Υποχρεώσεις
Σκοποί εσωτερικού ελέγχου Υποχρεώσεων
Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου Υποχρεώσεων
Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου Υποχρεώσεων

Πληρωμές

Σκοποί εσωτερικού ελέγχου Πληρωμών

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου Πληρωμών

Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου Πληρωμών

Αποδοχές προσωπικού - Αμοιβές τρίτων

Εσωτερικός έλεγχος

Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου

Διαθέσιμα - χρεόγραφα - Αποθέματα

Λογαριασμοί Διαθεσίμων

Λογαριασμοί Χρεογράφων

Λογαριασμοί Αποθεμάτων

Πάγια Στοιχεία

Ενσώματα Πάγια

Σκοποί - Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Άυλα Πάγια Στοιχεία

Σκοποί - Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Λογαριασμοί Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσης

Λογαριασμοί Υποχρεώσεων προς το Δημόσιο

Λογαριασμοί Δανειακών Υποχρεώσεων

Λογαριασμοί Ενδεχόμενων - Ανειλημμένων Υποχρεώσεων

Ελεγκτικός κίνδυνος

Έννοια ελεγκτικού κινδύνου

Συστατικά ελεγκτικού κινδύνου

Μοντέλο ελεγκτικού κινδύνου

Εξειδίκευση του μοντέλου του ελεγκτικού κινδύνου

Μεθοδολογία εκτίμησης ελεγκτικού κινδύνου

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Εντοπισμός επιχειρηματικού κινδύνου

Διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου

Ελεγκτικό μοντέλο του επιχειρηματικού κινδύνου

Έλεγχος βάσει κινδύνου (Risk Based Audit)

Κίνδυνος απάτης

Γενικά

Συνήθεις περιπτώσεις Απάτης

Γεγονότα (περιπτώσεις) που αυξάνουν τον κίνδυνο Απάτης

Κίνητρα Απάτης

Στρατηγικές απόκρυψης Απάτης

Μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου απάτης

Ερωτηματολόγιο συζήτησης για τον κίνδυνο Απάτης

Πίνακας ανάλυσης δεδομένων για τον κίνδυνο Απάτης

Πίνακας εκτίμησης κινδύνου Απάτης και ανταπόκριση του ελέγχου

Ευθύνη ελεγκτή για την Απάτη

Πιστωτικός κίνδυνος

Έννοια

Πολιτική διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Πολιτική επιλογής υποψηφίων πελατών
Μεθοδολογία ελέγχου απομείωσης των απαιτήσεων με βάση τα ΔΠΧΑ
Ταξινόμηση απαιτήσεων με βάση τον πιστωτικό κίνδυνο

Λοιποί κίνδυνοι

Κίνδυνος ρευστότητας
Κίνδυνος αγοράς

Πολιτική διαχείρισης κινδύνων

Γενικά
Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων
Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων

Εταιρική Διακυβέρνηση

Εισαγωγικά θέματα
Εταιρική Διακυβέρνηση στις ΗΠΑ
Εταιρική Διακυβέρνηση στο Ηνωμένο Βασίλειο
Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Εκτός Ηνωμένου Βασιλείου)
Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα
Κριτική έρευνα για τη λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου
Προτάσεις για τη βελτίωση της οργανωτικής δομής και αποτελεσματικότητας λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου

Ασκήσεις-εφαρμογές διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου

(γ1) Φορολογία 1 – Φορολογικά Στοιχεία και Λογιστικό Σύστημα N 4308/2014

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ (N.4308/2014 Άρθρα 1 - 15)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

Πεδίο εφαρμογής. Προσδιορισμός υπαγομένων οντοτήτων
Καθορισμός μεγέθους οντοτήτων. Κριτήρια μεγέθους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

Λογιστικό σύστημα και βασικά λογιστικά αρχεία. Χαρακτηριστικά του λογιστικού συστήματος
Άλλα λογιστικά αρχεία. Τηρούμενα αρχεία πέραν εκείνων της προηγούμενης παραγράφου
Διασφάλιση αξιοπιστίας λογιστικού συστήματος
Χρόνος ενημέρωσης λογιστικών αρχείων
Διαφύλαξη λογιστικών αρχείων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Τιμολόγιο πώλησης
Περιεχόμενο τιμολογίου
Απλοποιημένο τιμολόγιο και συγκεντρωτικό τιμολόγιο
Χρόνος έκδοσης τιμολογίου
Εκδιδόμενα στοιχεία για λιανική πώληση αγαθών ή υπηρεσιών
Χρόνος έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης
Ηλεκτρονικό τιμολόγιο
Αυθεντικότητα του τιμολογίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ (ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ) ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Απλοποιήσεις και απαλλαγές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΠΡΩΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30 Απλοποιήσεις και απαλλαγές. Όσα εκ των θεμάτων του άρθρου αυτού αποτελούν αντικείμενο ερμηνείας στην ΠΟΛ 1003/31,12,2014
Άρθρο 39 Ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

Ορισμοί των οποίων γίνεται χρήση στα προηγούμενα κεφάλαια

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ:

Κατηγορίες οντοτήτων που απαλλάσσονται από τη χρησιμοποίηση φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών (ΠΟΛ 1002/31.12.2014)
Απαλλαγή από την υποχρέωση τήρησης λογιστικών αρχείων (βιβλίων) των αγροτών και λοιπών περιπτώσεων (ΠΟΛ. 1007/09-1-2015)
Απαλλαγή ορισμένων κατηγοριών οντοτήτων από την τήρηση αρχείου αποθεμάτων και τη διενέργεια φυσικής απογραφής (ΠΟΛ. 1019/16-01-2015)
Διασύνδεση ΦΗΜ με ΑΑΔΕ και ρος (Α.1171/3-8-2021 και Α 1155/2023)
Απόσυρση ΕΑΦΔΣΣ-Υποχρέωση χρήσης ΦΗΜΑΣ στην εστίαση (Α.1073/2023 και Α 1105/2024)
Ψηφιακά παραστατικά διακίνησης (Α.1122/20240 και Α.1123/2024)
Ψηφιακό Πελατολόγιο Οχημάτων (Α.1057/2025)

Απλοποιήσεις, απαλλαγές και ειδικές ρυθμίσεις, περιπτώσεων συναλλαγών ορισμένων οντοτήτων, αναφορικά με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων

ΥΠΟΒΟΛΗ – ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Αποστολή δεδομένων στην ψηφιακή πλατφόρμα ΑΑΔΕ (My Data)

Απλή αναφορά στο γενικό – διοικητικό μέρος της Α. 1138/2020 (άρθρα 1,2,3 και 4§4-7 ορισμοί , έκταση εφαρμογής, δεδομένα που διαβιβάζονται ,τρόποι διαβίβασης)

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ – ΠΡΟΣΤΙΜΑ Ν. 5104/2024 (Κ.Φ.Δ.).

- ο Χρόνος διαφύλαξης Λογιστικών Αρχείων (άρθρο 13)
  - ο Κυρώσεις για παράλειψη δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα και παράλειψη χορήγησης στοιχείων που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση (άρθρο 53)
  - ο Παραβάσεις σχετικές με την απεικόνιση των οικονομικών συναλλαγών (άρθρο 57)
  - ο Παραβάσεις σχετικές με την ηλεκτρονική διαβίβαση στοιχείων - Παράλειψη διαβίβασης στοιχείων προς τη Φορολογική Διοίκηση (άρθρο 58)
  - ο Παραβάσεις σχετικές με τη διασύνδεση των τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (άρθρο 63)

  - ο Επιβολή ,κοινοποίηση και πληρωμή προστίμων (άρθρο 65)
  - ο Κυρώσεις σε περίπτωση υποτροπής (άρθρο 67)
  - ο Ενδικοφανής προσφυγή και ακύρωση ή τροποποίηση προστίμου (άρθρα 73 και 74)
  - ο Εγκλήματα φοροδιαφυγής - χρήση πλαστών, εικονικών, νοθευμένων φορολογικών στοιχείων (έννοιες – παραβάσεις, μη επιβολή χρηματικών προστίμων, ποινικές κυρώσεις).
  - ο Αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων και επιβολή ειδικής χρηματικής κύρωσης και ειδικού προστίμου. (Παράλληλη διάταξη άρθρου 13^α Ν.2523/1997)
-

(γ2) Φορολογία 1 - Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Νόμος: Κώδικας ΦΠΑ
Κυρώθηκε με το ν. 5144 άρθρο Πρώτο
(ΦΕΚ 162 / 11.10.2024 / Τεύχος Α)

Κώδικας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α.)

Περιλαμβάνει τα κεφάλαια:

- 1.** Πεδίο εφαρμογής (Άρθρα 1-4)
- 2.** Φορολογητέες πράξεις (Άρθρα 5-16)
- 3.** Τόπος πραγματοποίησης των φορολογητέων πράξεων (Άρθρα 17-20)
- 4.** Γένεση της φορολογικής υποχρέωσης (Άρθρα 21-23)
- 5.** Φορολογητέα αξία και υπολογισμός του φόρου (Άρθρα 24-26)
- 6.** Απαλλαγές από το φόρο (Άρθρα 27-34)
- 7.** Έκπτωση-επιστροφή του φόρου (Άρθρα 35-38)
- 8.** Υπόχρεοι στο φόρο και υποχρεώσεις τους (Άρθρα 39-43)
- 9.** Ασκήσεις

(δ1) Αρχές και ειδικά θέματα αστικού και εμπορικού δικαίου

Αστικό Δίκαιο

Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου

- Κανόνες του δικαίου γενικά
- Φυσικό Πρόσωπο
- Νομικά Πρόσωπα
- Δικαίωμα, καταχρηστική άσκηση
- Δικαιοπραξίες
- Αιρέσεις και Προθεσμίες
- Αντιπροσώπευση και πληρεξουσιότητα
- Συναίνεση και Έγκριση
- Προθεσμίες
- Παραγραφή και Αποσβεστική προθεσμία

Ενοχικό Δίκαιο

- Η υποχρέωση παροχής γενικά
- Αδυναμία Παροχής και υπερημερία οφειλέτη
- Υπερημερία δανειστή
- Ενοχές από συμβάσεις γενικά
- Αρχές για αμφοτεροβαρείς συμβάσεις
- Συμβατική υπαναχώρηση
- Αρραβώνας και ποινική ρήτρα
- Σύμβαση υπέρ τρίτου και σύμβαση σε βάρος τρίτου
- Εκχώρηση
- Δωρεά
- Πώληση και Ανταλλαγή
- Μίσθωση πράγματος
- Σύμβαση εργασίας
- Σύμβαση έργου
- Μεσιτεία
- Εντολή
- Εταιρεία
- Δάνειο
- Χρησιδάνειο
- Παρακαταθήκη
- Εγγύηση
- Έκταξη
- Αδικοιολόγητος Πλουτισμός
- Γενικοί όροι συναλλαγών (άρθρο 2 ν.2251/1994)

Εμπράγματο δίκαιο

- Τα πράγματα και τα δικαιώματα πάνω σε αυτά
- Νομή
- Η κυριότητα και το περιεχόμενό της
- Κτήση της κυριότητας
- Προστασία της κυριότητας
- Πραγματικές δουλείες
- Προσωπικές δουλείες
- Μεταγραφές
- Ενέχυρο
- Υποθήκη

Εμπορικό Δίκαιο

Γενικό Εμπορικό/Βιομηχανική ιδιοκτησία/ανταγωνισμός

- Έμπορος και εμπορική ιδιότητα
- Εμπορικές πράξεις
- Έννοια της εμπορικής επιχειρήσεως – Πελατεία – Καλή πορεία
- Νομική φύση της εμπορικής επιχειρήσεως
- Οργάνωση της εμπορικής επιχειρήσεως
- Προστασία της εμπορικής επιχειρήσεως
- Εμπορική επωνυμία – Διακριτικός τίτλος
- Σήμα
- Ευρεσιτεχνία και εφευρέσεις
- Αθέμιτος ανταγωνισμός ν.146/1914
- Ελεύθερος ανταγωνισμός

Δίκαιο Αξιόγραφων

Σύντομη Εισαγωγή στο Δίκαιο Αξιογράφων
Αξιόγραφα

- Έννοια και ιστορικό συναλλαγματικής
  - Έκδοση και τύπος συναλλαγματικής
  - Η νομική φύση των τυπικών στοιχείων της συναλλαγματικής
  - Το δυνητικό περιεχόμενο της συναλλαγματικής
  - Μη επιτρεπόμενο περιεχόμενο της συναλλαγματικής
  - Αποδοχή – Τριτεγγύηση – Μεταβίβαση συναλλαγματικής
  - Η λήξη και η πληρωμή της συναλλαγματικής
  - Περιεχόμενο Γραμματίου σε διαταγή
  - Ποιες διατάξεις εφαρμόζονται στο Γραμμάτιο σε διαταγή
  - Υποχρέωση εκδότη Γραμματίου σε διαταγή
  - Συνοπτική περιγραφή της λειτουργίας του Γραμματίου σε διαταγή
  - Ποιες είναι οι κυριότερες διαφορές από τη συναλλαγματική
  - Περιεχόμενο της επιταγής
  - Τα στοιχεία εκδόσεως και λειτουργίας της επιταγής
  - Μεταβίβαση της επιταγής
  - Τριτεγγύηση
  - Εμφάνιση και πληρωμή
  - Δίγραμμος επιταγή
-

(δ2) Αρχές και ειδικά θέματα ασφαλιστικού και εργατικού δικαίου

I. Εργατική Νομοθεσία

1. Σύμβαση εργασίας (ορισμένου και αορίστου χρόνου, παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, μίσθωσης έργου, μερικής απασχόλησης).
2. Αποδοχές μισθωτών (Μισθός – ημερομίσθιο και διακρίσεις αυτών, τακτικές αποδοχές).
3. Χρονικά όρια εργασίας και αμοιβή για απασχόληση εντός των συμφωνηθεισών ή συμβατικών ωρών ή πέραν του νομίμου ωραρίου.
  - Νόμιμο, ατομικό και συμβατικό ωράριο (ημερήσιο και εβδομαδιαίο) – διευθέτηση του χρόνου εργασίας.
  - Εργασία νυχτερινή και αμοιβή αυτής.
  - Εργασία κατά την Κυριακή – επίσημες, προαιρετικές και εθιμικές αργίες και αμοιβή αυτών.
  - Εργασία κατά την 6^η ημέρα εργασίας (Σάββατο) στο 5νθήμερο σύστημα εργασίας και αμοιβή αυτής.
  - Έννοια και αμοιβή της απλής πρόσθετης εργασίας και υπερεργασίας (την ημέρα, Νύχτα, Κυριακές και αργίες).
  - Έννοια και αμοιβή της νόμιμης και της παράνομης υπερωριακής απασχόλησης (την ημέρα, Νύχτα, Κυριακές και αργίες).
  - Συστήματα εργασίας.
4. Επιδόματα (δώρα) εορτών (Χριστουγέννων και Πάσχα).
  - Ποιοι δικαιούνται, πώς προσδιορίζονται τα ημερομίσθια και οι αποδοχές των επιδομάτων, ποιες ημερομηνίες καταβάλλονται και σε ποιους περιορισμούς υπόκεινται.
5. Κανονική άδεια
  - Προϋποθέσεις και χρόνος χορήγησης, αριθμός ημερών άδειας, τμηματική χορήγηση αυτής.
  - Αποδοχές άδειας και συνέπειες από τη μη χορήγησή της.
  - Άδεια και λύση της σχέσης εργασίας (καταγγελία, οικειοθελής αποχώρηση, συνταξιοδότηση και απομάκρυνση).
  - Συμψηφισμός ημερών κανονικής αδειας.
  - Ημέρες και αποδοχές επιδόματος αδειας.
6. Αποχή του μισθωτού από την εργασία
  - Αδικοαπολογήτως ή ένεκα σπουδαίου λόγου (ασθένεια, στράτευση, σεισμός κ.λ.π.) και αποδοχές καθώς και επιπτώσεις στην εργασιακή σχέση.
  - Ασθένεια (ημέρες που δικαιολογούνται, ημέρες που αφαιρούνται από την κανονική άδεια και πόσες ημέρες κατ' έτος δικαιούνται μετ' αποδοχών (στο μισό ή στο σύνολο) από τον εργοδότη).
7. Εκτός έδρας
  - Δικαιούχοι αποζημίωσης εκτός έδρας, προσδιορισμός ημερήσιας αποζημίωσης.
8. Λύση της σχέσης εργασίας
  - Απόλυση μισθωτών (υπαλλήλων και εργατών).
  - Προσδιορισμός μισθού ή ημερομισθίου για τον υπολογισμό της αποζημίωσης.
  - Καταγγελία της σύμβασης εργασίας (αορίστου χρόνου).
  - Καταγγελία της σύμβασης εργασίας με προειδοποίηση.

- Υπολογισμός αποζημίωσης.
- Καταβολή αποζημίωσης (εφάπαξ ή σε δόσεις) και προσδιορισμός του φόρου με εφάπαξ καταβολή και με δόσεις και τότε αποδίδεται.
- Προϋπηρεσία μισθωτών, περιορισμός ποσού αποζημίωσης, απόλυση πριν τη συμπλήρωση έτους και οικειοθελής αποχώρηση.
- Αποζημίωση μισθωτού λόγω συνταξιοδότησης (υπαλλήλου ή εργάτου) ή συμπλήρωση 15ετίας στον ίδιο εργοδότη.

II. Ασφαλιστική Νομοθεσία

- 1.** Έννοια των αποδοχών, απογραφή ασφαλισμένου, απογραφή εργοδότη.
  - 2.** Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.)
  - 3.** Καταβολή εισφορών και πρόσθετα τέλη εκπρόθεσμης καταβολής εισφορών.
  - 4.** Ασφαλιστικές εισφορές μισθωτών και μελών Δ.Σ. των Ανωνύμων Εταιρειών και Αγροτικών Συνεταιρισμών.
  - 5.** Πρόσωπα που υποχρεωτικά ασφαλιζονται στον e-ΕΦΚΑ.
  - 6.** Υπολογισμός ημερών ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ μισθωτών (πλήρους, μερικής, πολλαπλής απασχόλησης) και μελών Δ.Σ. Ανωνύμων Εταιρειών και εισφορών υπέρ αυτού.
  - 7.** Ασφάλιση χρόνου ασθένειας και υπολογισμός ασφαλιστικών εισφορών e-ΕΦΚΑ.
  - 8.** Αμοιβές – παροχές επί των οποίων οφείλονται εισφορές υπέρ e-ΕΦΚΑ.
  - 9.** Αμοιβές – παροχές επί των οποίων δεν οφείλονται εισφορές υπέρ e-ΕΦΚΑ.
-

(ε) Μαθηματικά και Στατιστικές Μέθοδοι

---

1. Στατιστική

- Ο Επαγωγικός χαρακτήρας της Στατιστικής – τα στατιστικά δεδομένα (τρόποι συλλογής, κλίμακες μέτρησης, ακρίβεια δεδομένων κλπ.)
  - Τρόποι παρουσίασης στατιστικών δεδομένων (πίνακες, διαγράμματα)
  - Ταξινόμηση και κατάταξη στατιστικών δεδομένων
  - Παράμετροι μέτρησης της τάσης των δεδομένων (μέσος αριθμητικός, διάμεσος, τεταρτημόρια)
  - Παράμετροι μέτρησης της διασποράς των δεδομένων (διακύμανση, τυπική απόκλιση, συνδιακύμανση, συντελεστής μεταβλητότητας)
  - Παράμετροι ασυμμετρίας και κυρτότητας κατανομών (συντελεστές ασυμμετρίας Pearson και Bowley, συντελεστές κύρτωσης)
  - Η κανονική κατανομή
  - Η έννοια της δειγματοληψίας και τα θετικά της επιλογής δείγματος
  - Μέθοδοι δειγματοληψίας (απλή τυχαία δειγματοληψία, μορφές στρωματοποιημένης δειγματοληψίας, συστηματική δειγματοληψία, δειγματοληψία συστάδων, δειγματοληψία ποσόστωσης, δειγματοληψία πολλαπλών σταδίων)
  - Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα διαφόρων μεθόδων δειγματοληψίας
  - Εκτίμηση μέσης τιμής και διακύμανσης στρωματοποιημένου πληθυσμού
  - Έννοιες συσχέτισης και απλής γραμμικής παλινδρόμησης
  - Αριθμοδείκτες (απλοί, αριθμοδείκτες, σταθμισμένοι, αλλαγής βάσης, σύνδεση αριθμοδεικτών, τιμάριθμοι, δείκτες μέτρησης αγοραστικής αξίας, αποπληθωρισμός ονομαστικών αξιών, κλπ.).
1. Επαγωγική στατιστική (έμφαση στα διαστήματα εμπιστοσύνης)

2. Οικονομικά Μαθηματικά

- Διαχρονική αξία του χρήματος
  - Επιτόκια (ονομαστικό, πραγματικό)
  - Συντελεστές Ανατοκισμού και Μελλοντική αξία χρηματικής μονάδας και χρονικής ροής
  - Συντελεστές Προεξοφλήσεως και Καθαρή Παρούσα αξία χρηματικής μονάδας και χρονικής ροής
  - Χρηματοροές της Επιχείρησης και η Αξία τους
  - Χρονική διάρθρωση Επιτοκίου
  - Χρονικές Ροές (Ράντες) και Διηνεκείς Ροές
  - Δάνεια
-

(στ1) Οικονομική των Επιχειρήσεων - Πολιτική Οικονομία

- Τα Οικονομικά Προβλήματα
- Στόχοι του Οικονομικού Συστήματος
- Αντικείμενο των Οικονομικών για Επιχειρήσεις (Business Economics)
- Βασικές Οικονομικές Έννοιες στα Οικονομικά για Επιχειρήσεις
- Μηχανισμοί Παραγωγής και Προσφοράς Προϊόντων & Υπηρεσιών
- Η Αποτυχία του Μηχανισμού της Αγοράς και ο Οικονομικός ρόλος του Κράτους - Αποτυχία του Πολιτικού Μηχανισμού
- Ανεξάρτητες Ρυθμιστικές Αρχές

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Εσωτερικό Περιβάλλον της Επιχείρησης
- Εξωτερικό Περιβάλλον της Επιχείρησης
- Αξιολόγηση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος
- Οι Τεχνικές PEST και SWOT ANALYSIS

ΠΡΟΣΦΟΡΑ – ΖΗΤΗΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Εισαγωγή
- Η Συνάρτηση Ζήτησης
- Ποιοτική & Ποσοτική προσέγγιση της Ζήτησης
- Η Έννοια της Ελαστικότητας
- Εκτίμηση της Συνάρτησης Ζήτησης – Πρόβλεψη Ζήτησης

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ

- Βραχυχρόνια & Μακροχρόνια Περίοδος
- Ο Νόμος της Φθίνουσας Απόδοσης
- Μακροχρόνια Περίοδος
- Αποδόσεις Κλίμακας
- Οικονομίες Φάσματος (σκοπού)
- Προστιθέμενη Αξία
- Τεχνική & Οικονομική Αποτελεσματικότητα
- Ολοκλήρωση μιας Επιχείρησης
- Παραγωγικότητα
- Κόστος
- Η Έννοια του Κέρδους

ΜΟΡΦΕΣ ΑΓΟΡΑΣ –ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

- Εισαγωγικά
- Μορφές Αγοράς
- Το υπόδειγμα Δομή - Συμπεριφορά – Επίδοση
- Σύγχρονες Προσεγγίσεις
- Σχετική Αγορά
- Σχετική Γεωγραφική Αγορά

- Ανταγωνισμός
- Μορφές Συνεργασίας των Επιχειρήσεων για τον Έλεγχο της Αγοράς
- Μακροοικονομικές Συνέπειες της Έλλειψης Ανταγωνισμού.
- Πολιτική Ανταγωνισμού
- Επιδιώξεις της Επιχείρησης
- Μικροοικονομική Πολιτική

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

- Βασικά Εθνικολογιστικά Μεγέθη
- Ιδιωτική Κατανάλωση
- Ιδιωτική Επένδυση
- Κρατικές Δαπάνες
- Εξαγωγές-Εισαγωγές
- Εθνικοί Λογαριασμοί
- Συνολική Ζήτηση - Συνολική Προσφορά
- Υπόδειγμα Κυκλικής Ροής του Εθνικού Εισοδήματος
- Η Έννοια του Πολλαπλασιαστή

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ - ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- Ιδιωτική Κατανάλωση
- Επενδύσεις
- Εισαγωγικά - Σημασία των Επενδύσεων
- Αξιολόγηση των Επενδυτικών Σχεδίων

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- Δημοσιονομική Πολιτική
- Ο Κρατικός Προϋπολογισμός
- Δημόσιες Δαπάνες
- Πηγές Εσόδων του Προϋπολογισμού
- Νομισματική πολιτική
- Μεταρρυθμίσεις

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

- Πληθωρισμός - Γενικό επίπεδο τιμών
- Απασχόληση - Ανεργία
- Ανεργία - Πληθωρισμός

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Διεθνές Εμπόριο
- Απόλυτο και Συγκριτικό Πλεονέκτημα
- Τι Καθορίζει το Συγκριτικό Πλεονέκτημα μιας Χώρας;
- Πολιτικές Εξωτερικού Εμπορίου και Προστατευτισμού
- Διεθνές Εμπόριο και Οικονομικές Ενώσεις

- Η Ελληνική Εμπειρία
- Όροι Εμπορίου
- Συναλλαγματική Πολιτική
- Εξέλιξη της Αξίας ενός Νομίσματος
- Παράγοντες που Επηρεάζουν την Συναλλαγματική Ισοτιμία (Σ.Ι)
- Σταθερές και Κυμαινόμενες Συναλλαγματικές Ισοτιμίες
- Είναι κακό ένα Υπερτιμημένο Νόμισμα ;
- Συναλλαγματικές Ισοτιμίες και Επιχειρήσεις
- Ισοζύγιο Εξωτερικών Πληρωμών
- Το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ)
- Συνέπειες του Ελλείμματος του ΙΤΣ για μια Οικονομία
- Το Ισοζύγιο Κίνησης Κεφαλαίων (ΙΚΚ)
- Τρόποι Διόρθωσης της Ανισορροπίας του ΙΕΠ
- Δίδυμα Ελλείμματα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ

- Εισαγωγικά
- Φάσεις του Οικονομικού Κύκλου
- Τι Προκαλεί τους Οικονομικούς-Επιχειρηματικούς Κύκλους ;
- Επιπτώσεις των Ο.Ε Κύκλων στη Δραστηριότητα των Επιχειρήσεων
- Πόσο Ευαίσθητη είναι μια Οικονομία στους Ο.Ε Κύκλους Διαχρονικά ;
- Οικονομικοί - Επιχειρηματικοί Δείκτες

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- Εισαγωγή στην Οικονομική των Επιχειρήσεων
  - Οικονομικές Μονάδες - Επιχειρήσεις
  - Συνασπισμοί Επιχειρήσεων
  - Λειτουργίες της Επιχείρησης
  - Αποτελεσματικότητα Επιχειρήσεων
  - Επιχειρησιακό Περιβάλλον Επιχειρήσεων
  - Στρατηγική των Επιχειρήσεων
  - Θέματα Ποιότητας
-

(στ2) Διεθνής Οικονομία

- Κύριες έννοιες και θεωρίες διεθνών οικονομικών σχέσεων.
- Απόλυτο και συγκριτικό πλεονέκτημα. Υπόδειγμα Heckscher- Ohlin. Κύκλος ζωής προϊόντος. Θεωρία ενδοκλαδικού εμπορίου.
- Τα νέα χαρακτηριστικά της διεθνούς οικονομίας. Δασμοί και μη δασμολογικά μέτρα. Ελεύθερο έναντι προστατευτικού διεθνούς εμπορίου.
- Το διεθνές αναπτυξιακό χάσμα. Αναδυόμενες αγορές. Ισοζύγιο Πληρωμών.
- Πολυεθνικές εταιρείες. Άμεση ξένη επένδυση. Οικονομική ενοποίηση χωρών, με έμφαση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περί παγκοσμιοποίησης.
- Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και Παγκόσμια Τράπεζα. Συστήματα διεθνών πληρωμών. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- Η θέση της Ελλάδας στη διεθνή οικονομία.
- Αγορές συναλλάγματος κα ισοτιμίες. Θεμελιώδεις σχέσεις διεθνούς ισοδυναμίας. Πρόβλεψη τιμών συναλλάγματος. Συναλλαγματικά ανοίγματα κα κίνδυνοι συναλλαγών διεθνών επιχειρήσεων. Τεχνικές διαχείρισης συναλλαγματικών κινδύνων. Προχωρημένη αξιολόγηση διεθνών επενδύσεων.
- Δημόσιο χρέος, Δάνεια ελληνικού δημοσίου.

(Ζ1) Βασικές Αρχές Οικονομικής Διαχείρισης επιχειρήσεων

---

1. Γενικά για τις αρχές και μεθόδους διοικήσεως οικονομικών μονάδων και ειδικότερα τομέων παραγωγής, διαθέσεως αγορών, έμψυχου δυναμικού και επεξεργασίας στοιχείων.
2. Το περιβάλλον και η λειτουργία της χρηματοοικονομικής διοίκησης.
3. Η διαμόρφωση της χρηματοοικονομικής στρατηγικής
4. Ανάλυση για την άριστη κεφαλαιακή διάρθρωση της επιχείρησης (Νεκρό σημείο, Χρηματοοικονομική Μόχλευση, Ανάλυση αδιαφορίας)
5. Προγραμματισμός και προϋπολογισμοί. Συστήματα και τύποι Προϋπολογισμών. Προϋπολογισμοί με πρότυπο κόστος.
6. Διοίκηση κεφαλαίου κινήσεως.
7. Πιστωτική πολιτική επιχείρησης.
8. Διοίκηση αποθεμάτων.
9. Συγχωνεύσεις και Εξαγορές.
10. Επιχειρησιακή αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση (Πρόβλεψη επιχειρησιακής αποτυχίας, Χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση, Επιχειρησιακή αναδιοργάνωση).
11. Διαθέσιμα και ειδικές τεχνικές διαχείρισης κινδύνου.
12. Το οικονομικό περιβάλλον των Πολυεθνικών Επιχειρήσεων.
13. Επιχειρησιακή στρατηγική και χρηματοοικονομικός σχεδιασμός για πολυεθνικές επιχειρήσεις.
14. Θέματα αναδυόμενων αγορών – Χρηματοοικονομική μηχανική και αναδυόμενα παράγωγα προϊόντα.
15. Ο ρόλος και η ευθύνη απέναντι στους μετόχους (Αντικρουόμενα συμφέροντα μετόχων, ο ρόλος και οι ευθύνες της χρηματοοικονομικής διοίκησης).
16. Η επίδραση των περιβαλλοντικών θεμάτων στους επιχειρησιακούς στόχους και στη διακυβέρνηση.
17. Θέματα ηθικής στη χρηματοοικονομική διοίκηση.
18. Ανθρώπινο δυναμικό (Διοίκησης έμψυχου δυναμικού, θέματα ηγεσίας, διαχείριση απόδοσης, διοίκηση ανταμοιβών, σχεδιασμός εργασίας, ανάπτυξη προσωπικού).
19. Επικοινωνία (συστήματα και μέθοδοι επικοινωνίας, θεμελιώδεις αρχές επικοινωνίας).
20. Στρατηγικός σχεδιασμός και έλεγχος (Προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος, Συστήματα ελέγχου, Εισαγωγή στη στρατηγική διοικητική λογιστική, Αξιολόγηση εναλλακτικών προσεγγίσεων ελέγχου του προϋπολογισμού, Αλλαγές στην επιχειρησιακή διάρθρωση και τη διοικητική λογιστική, η επίδραση της Τεχνολογίας της Πληροφορικής στη σύγχρονη διοικητική λογιστική).
21. Συστήματα μέτρησης επίδοσης και σχεδιασμός (Διοικητική λογιστική και πληροφοριακά συστήματα, Εσωτερικές πηγές διοικητικής πληροφόρησης, Εξωτερικές πηγές διοικητικής πληροφόρησης, Μέθοδοι καταγραφής και επεξεργασίας, Διοικητικές αναφορές).
22. Μέτρηση απόδοσης στρατηγικής (Απόδοση ιεράρχησης, ο σκοπός της μέτρησης της απόδοσης της στρατηγικής στον ιδιωτικό τομέα, απόδοση στρατηγικής σε συνδυασμό με την επιχειρησιακή διάρθρωση, απόδοση τμημάτων και θέματα τιμολόγησης (transfer pricing), ο σκοπός της μέτρησης της απόδοσης μιας στρατηγικής στους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, συμπεριφορικά θέματα της μέτρησης απόδοσης).
23. Αξιολόγηση επιδόσεων και επιχειρηματική αποτυχία (εναλλακτικές πλευρές της μέτρησης της απόδοσης, μη χρηματοοικονομικοί δείκτες απόδοσης, πρόβλεψη και αποφυγή της επιχειρηματικής αποτυχίας).

(Ζ2) Επενδύσεις, νέα χρηματοπιστωτικά μέσα

- 1.** Βασικές έννοιες οικονομικών – πιστωτικών αγορών. Οι αγορές χρήματος και κεφαλαίου και τα προϊόντα που διαπραγματεύονται. Οι έννοιες της επένδυσης, της απόδοσης και του κινδύνου. Διαχείριση προσωπικής περιουσίας. Η αγορά συναλλάγματος.
- 2.** Χρονική αξία του χρήματος. Μελλοντική και παρούσα αξία. Ανατοκισμός και προεξόφληση. Ράντες.
- 3.** Αξιολόγηση επενδύσεων. Κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων. Συγκρότηση καθαρών ταμειακών ροών. Διαχείριση χρεολυσίων και τόκων, αποσβέσεων, φόρων, υπολειμματικής αξίας, πληθωρισμού, κεφαλαίου κίνησης.
- 4.** Χρηματοδότηση επενδύσεων. Τραπεζικά δάνεια, ομόλογα και μετοχές. Χαρακτηριστικά των παραπάνω μέσων χρηματοδότησης και τιμολόγηση αυτών. Η απόδοση στη λήξη. Το υπόδειγμα προεξόφλησης των μελλοντικών μερισμάτων. Εταιρικές πράξεις μετοχών και οι προσαρμογές των τιμών σε αυτές. Προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών. Σχέση ΡΕ με υπόδειγμα προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών. Άλλοι τρόποι χρηματοδότησης επενδύσεων. Leasing, factoring, forfaiting, franchising, venture capital. Μέθοδοι χρηματοδότησης εξαγωγών. Εταιρική αναδιάρθρωση.
- 5.** Κίνδυνος και απόδοση. Κίνδυνοι επενδύσεων. Στατιστικά μέτρα εξαγωγής απόδοσης και κινδύνου. Αποστροφή στον κίνδυνο και πριμ κινδύνου. Σχέση απόδοσης – κινδύνου.
- 6.** Υπόδειγμα αποτίμησης κεφαλαιακών στοιχείων και ορθολογική κεφαλαιαγορά. Σχηματισμός χαρτοφυλακίου αξιογράφων. Στατιστικά μέτρα εξαγωγής απόδοσης και κινδύνου χαρτοφυλακίου. Το αποτέλεσμα της διαφοροποίησης. Η γραμμή κεφαλαιαγοράς. Το υπόδειγμα αποτίμησης κεφαλαιακών στοιχείων. Η υπόθεση της ορθολογικής κεφαλαιαγοράς.
- 7.** Κεφαλαιακή διάρθρωση και μερισματική πολιτική. Φοροαπαλλαγή και αξία εταιρίας. Μεταβολή της αξίας της εταιρίας και της απαιτούμενης απόδοσης των μετόχων από την εισαγωγή χρέους. Το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου. Κόστος οικονομικής δυσπραγίας και άριστη κεφαλαιακή διάρθρωση. Η μερισματική πολιτική. Η ανεξαρτησία της μερισματικής πολιτικής.
- 8.** Παράγωγα. Τρέχουσα αγορά και αγορά παραγώγων. Αντιστάθμιση και κερδοσκοπία στις αγορές παραγώγων. Προθεσμιακά συμβόλαια. Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης. Δικαιώματα. Ανταλλαγές. Τα χαρακτηριστικά των παραπάνω προϊόντων και η τιμολόγησή τους. Μεταβλητές που επηρεάζουν την τιμολόγησή τους. Παράγωγα στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Συνθετικές θέσεις και στρατηγικές με παράγωγα. Λογιστική αντιμετώπιση των παραγώγων. Αντιστάθμιση του κινδύνου με τη χρήση παραγώγων.
- 9.** Η Ελληνική Κεφαλαιαγορά. Το Χρηματιστήριο Αθηνών και οι αγορές του. Η Εταιρεία Εκκαθάρισης. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών. Συνεγγυητικό Κεφάλαιο Εξασφάλισης Επενδυτικών Υπηρεσιών. Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων. Αμοιβαία Κεφάλαια. Διαπραγματεύσιμα Αμοιβαία Κεφάλαια. Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου. Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

(η1) Αρχές και Ειδικά θέματα Εταιρικού Δικαίου και Πτωχευτικό Δίκαιο (ν. 4378/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις»)

-I-

A.- ΔΙΚΑΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

1. Νομικά Πρόσωπα
2. Γενικά Χαρακτηριστικά των Εμπορικών Εταιριών/Είδη Εταιριών
3. Συνέπειες απόκτησης νομικής προσωπικότητας.
4. Υποχρεώσεις και δικαιώματα εταίρων

B.- ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ο.Ε.)

1. Σύσταση
2. Σχέσεις προς τα έσω. Σχέσεις προς τα έξω στην Ομόρρυθμη
3. Έξοδος εταίρου. Λύση της εταιρίας
4. Εκκαθάριση της εταιρίας. Παραγραφή των αξιώσεων

Γ.- ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ε.Ε.)

1. Επωνυμία (σχηματισμός)
2. Διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Νομική θέση του ετερόρρυθμου εταίρου
3. Λύση της εταιρίας

Δ.- ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)

1. Ορισμός
2. Συνέλευση εταίρων. Αρμοδιότητες. Λήψη Αποφάσεων
3. Διαχείριση της εταιρίας. Ευθύνη των διαχειριστών
4. Λύση της εταιρίας

Ε.- ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ι.Κ.Ε.)

1. Ορισμός. Βασικά χαρακτηριστικά
2. Διαχείριση και εκπροσώπηση της Ι.Κ.Ε.
Οι εξουσίες του διαχειριστή
Η ευθύνη του διαχειριστή
3. Συνέλευση και αποφάσεις εταίρων της Ι.Κ.Ε.
Λήψη αποφάσεων-Πλειοψηφία
Ελαττωματικές αποφάσεις (ακυρώσιμη, άκυρη)
4. Εταιρικά Μερίδια και Εισφορές Εταίρων. Είδη εισφορών
α) Κεφαλαιακές εισφορές
β) Εξωκεφαλαιακές εισφορές
γ) Εγγυητικές εισφορές
5. Είσοδος και έξοδος εταίρου
6. Λύση και Εκκαθάριση της Ι.Κ.Ε.

ΣΤ.- ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

1. Εισαγωγή - Γενικές Διατάξεις - Σχετικοί Νόμοι
2. Η ίδρυση της Α.Ε.. Δημόσιος Έλεγχος
3. Κύριο περιεχόμενο του Καταστατικού
4. Στοιχεία εγγράφων
5. Το μετοχικό κεφάλαιο

- α) Κάλυψη-καταβολή
- β) Κατώτατο κεφάλαιο
- γ) Εισφορά σε είδος
- δ) Μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού (άρθρο 19, ν 4548/2018)
- ε) Καταβολές (σε μετρητά, με συμψηφισμό)
- στ) Μερική καταβολή
- ζ) Πιστοποιητικό Καταβολής μετοχικού κεφαλαίου
- η) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου
- θ) Δικαίωμα Προτίμησης
- ι) Μείωση μετοχικού κεφαλαίου
- κ) Τίτλοι εκδιδόμενοι από την εταιρία (μετοχές, ομολογίες, τίτλοι κτήσης μετοχών, Ιδρυτικοί και άλλοι τίτλοι)
- λ) Είδη μετοχών
- 6. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.)
  - α) Τόπος και χρόνος σύγκλησης
  - β) Αρμοδιότητες
  - γ) Λήψη αποφάσεων
  - δ) Ευθύνη μελών Δ.Σ.
- 7. Συναλλαγές με την εταιρία (άρθρα 99-101 ν 4548/2018)
- 8. Εταιρική αγωγή - Αμοιβές - Μονομελής Διοίκηση
- 9. Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.)
  - α) Αρμοδιότητες
  - β) Πρόσκληση-Σύγκληση
  - γ) Τρόπος λήψης απόφασης. Απαρτία-Πλειοψηφία
  - δ) Ελαττωματικές αποφάσεις ΓΣ (άκυρες, ακυρώσιμες, ανυπόστατες).
- 10. Δικαιώματα Μειοψηφίας
  - α) Έκτακτος έλεγχος
  - β) Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
  - γ) Διάθεση κερδών - Ελάχιστο Μέρισμα
- 11. Λύση της Α.Ε. – Εκκαθάριση

-II-

A Μέρος

Ορισμός του Πτωχευτικού Δικαίου (ν. 4378/2020)

- 1. Σκοπός του νέου Πτωχευτικού Δικαίου
- Η διάρθρωση κατά μέρη του Πτωχευτικού Δικαίου

B Μέρος

I. Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή των κανόνων του ν. 4378/2020

- 1. Η πτωχευτική ικανότητα (υποκειμενική προϋπόθεση)
  - α) Φυσικά Πρόσωπα
  - β) Νομικά Πρόσωπα
- 2. Η αδυναμία πληρωμών (αντικειμενική προϋπόθεση)
  - α) Περί της υφιστάμενης κατάστασης αδυναμίας πληρωμών, χωρίς την παύση αυτών
  - β) Περί της παύσης πληρωμών – Ειδικά για την ημέρα παύσης πληρωμών
  - γ) Η επαπειλούμενη αδυναμία πληρωμών
  - δ) Η πιθανότητα αφερεγγυότητας

3. Η επάρκεια της περιουσίας για την κάλυψη των διαδικαστικών εξόδων της
4. Οι υπόλοιπες ουσιαστικές προϋποθέσεις

II. Οι δικονομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή των κανόνων του ν. 4378/2020

1. Η αίτηση κήρυξης σε πτώχευση
  - α) υποβληθείσα από τον πιστωτή
  - β) υποβληθείσα από τον οφειλέτη
  - γ) υποβληθείσα από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών

Γ Μέρος

Προληπτικές - προπτωχευτικές διαδικασίες

1. Η διαδικασία έγκαιρης προειδοποίησης
2. Η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών (άρθρα 5-30 ΠτΚ)
3. Η διαδικασία της εξυγίανσης

Δ Μέρος

Το περιεχόμενο της απόφασης πτώχευσης – Οι συνέπειες της πτώχευσης ως προς τον πτωχό

1. Το περιεχόμενο της απόφασης πτώχευσης
2. Οι συνέπειες της κήρυξης της πτώχευσης ως προς τον οφειλέτη
  - α) Συνέπειες προσωπικής φύσης
  - β) Συνέπειες περιουσιακής φύσης

Ε Μέρος

Απαλλαγές (άρθρα 192-196 ν 4738/2020)

1. Γενικές πληροφορίες
2. Αυτόματη απαλλαγή
3. Η απαλλαγή του οφειλέτη
4. Προϋποθέσεις απαλλαγής
5. Η απαλλαγή εκπροσώπων νομικού προσώπου

ΣΤ Μέρος

Πτωχευτική ανάκληση – Ύποπτη Περίοδος

1. Ύποπτη Περίοδος
2. Πράξεις υποχρεωτικής ανάκλησης (άρθρο 117 ΠτΚ)

(η2) Ειδικές διατάξεις του Ν. 4548/2018

Γ. ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ Ν.4548/2018 ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΟ ΚΥΡΙΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ

Άρθρο 4 Τρόπος ίδρυσης της ανώνυμης εταιρείας και τροποποίησης του καταστατικού της

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 12 Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ.

Άρθρο 13 Τρόπος πραγματοποίησης της δημοσιότητας

Άρθρο 14 Στοιχεία εγγράφων της εταιρείας

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΕΡΤΟ

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Άρθρο 15 Κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας

Άρθρο 16 Κάλυψη του κεφαλαίου

Άρθρο 17 Εισφορές σε είδος και αποτίμηση των εισφορών αυτών

Άρθρο 18 Δυνατότητα μη αποτίμησης των εταιρικών εισφορών

Άρθρο 19 Μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού

Άρθρο 20 Καταβολή και πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου

Άρθρο 21 Μερική καταβολή του κεφαλαίου

Άρθρο 22 Απαγόρευση απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς ή επιστροφής της εισφοράς

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Άρθρο 33 Οι εκδιδόμενοι τίτλοι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΜΕΤΟΧΕΣ

Άρθρο 48 Ίδιες μετοχές - πρωτότυπη κτήση

Άρθρο 49 Ίδιες μετοχές - παράγωγη κτήση

Άρθρο 50 Μεταχείριση των ιδίων μετοχών

Άρθρο 51 Παροχή πιστώσεων κ.λπ. για απόκτηση ιδίων μετοχών

Άρθρο 52 Αποκτήσεις ιδίων μετοχών κ.λπ. μέσω τρίτων

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 77 Γενικές διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο

Άρθρο 90 Τόπος συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου

Άρθρο 91 Συχνότητα συνεδριάσεων και σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου

Άρθρο 92 Λήψη αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο

Άρθρο 93 Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων διοικητικού συμβουλίου

Άρθρο 94 Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση

Άρθρο 95 Ελαττωματικές αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 96 Καθήκοντα διοικητικού συμβουλίου

Άρθρο 97 Υποχρέωση πίστωσης - Συγκρούσεις συμφερόντων
 Άρθρο 98 Απαγόρευση ανταγωνισμού
 Άρθρο 99 Διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)
 Άρθρο 100 Χορήγηση άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής με συνδεδεμένο μέρος (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)
 Άρθρο 101 Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)
 Άρθρο 102 Ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου
 Άρθρο 103 Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας
 Άρθρο 108 Έγκριση συνολικής διαχείρισης
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
 ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
 Άρθρο 115 Δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου (σύμβουλος-διαχειριστής)
 ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ
 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
 Άρθρο 116 Η γενική συνέλευση ως ανώτατο εταιρικό όργανο
 Άρθρο 117 Αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης
 Άρθρο 118 Τρόποι λήψης αποφάσεων από τη γενική συνέλευση
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
 Άρθρο 121 Πρόσκληση της γενικής συνέλευσης
 Άρθρο 122 Δημοσίευση της πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
 Άρθρο 131 Τρόπος ψηφοφορίας στη γενική συνέλευση
 Άρθρο 132 Πλειοψηφία
 Άρθρο 133 Αναγγελία του αποτελέσματος της ψηφοφορίας
 Άρθρο 134 Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων της γενικής συνέλευσης
 ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ
 ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
 Άρθρο 145 Εφαρμοζόμενες διατάξεις
 Άρθρο 146 Διενέργεια απογραφής - Γλώσσα βιβλίων - Εταιρική χρήση
 Άρθρο 147 Υπογραφή ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων
 Άρθρο 148 Έγκριση ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων
 Άρθρο 149 Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχείρισης
 Άρθρο 150 Ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου
 Άρθρο 151 Έκθεση βιωσιμότητας (άρθρο 19α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)
 Άρθρο 152 Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης (άρθρο 20 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)
 Άρθρο 153 Ετήσια έκθεση διαχείρισης και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης επί ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων
 Άρθρο 154 Ενοποιημένη έκθεση βιωσιμότητας (άρθρο 19α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)
 Άρθρο 154Α Πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας (άρθρα 29β και 29γ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)
 Άρθρο 154Β Έκθεση βιωσιμότητας επιχείρησης που διέπεται από το δίκαιο τρίτης χώρας (άρθρα 40α έως 40δ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)
 Άρθρο 154Γ Έλεγχος και διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας (άρθρο 34 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)
 Άρθρο 155 Έκθεση πληρωμών προς κυβερνήσεις
 Άρθρο 156 Ενοποιημένη έκθεση πληρωμών σε κυβερνήσεις
 Άρθρο 157 Κριτήρια ισοδυναμίας

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Άρθρο 158 Κράτηση αποθεματικού

Άρθρο 159 Προϋποθέσεις και περιορισμός διανομής ποσών

Άρθρο 160 Καθαρά κέρδη - Διανομή κερδών

Άρθρο 161 Ελάχιστο μέρισμα

Άρθρο 162 Προσωρινό μέρισμα και μεταγενέστερη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών

Άρθρο 163 Επιστροφή παράνομα εισπραχθέντων ποσών

ΤΜΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 164 Λόγοι λύσεως της εταιρείας

Άρθρο 165 Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον

Άρθρο 166 Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση των μετόχων

Άρθρο 167 Εκκαθαριστές

Άρθρο 168 Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης

Άρθρο 169 Σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης

Άρθρο 170 Διαγραφή της εταιρείας

Άρθρο 171 Αναβίωση της λυθείσας εταιρείας

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 176 Ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις προς το κοινό

Άρθρο 177 Παραβάσεις μελών διοικητικού συμβουλίου

Άρθρο 178 Παραβάσεις ελεγκτών

Άρθρο 179 Παραβάσεις σχετικές με την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας

Άρθρο 180 Παραβάσεις σχετικές με τις συνελεύσεις μετόχων και ομολογιούχων

Άρθρο 181 Γενική διάταξη

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 182 Διατηρούμενες σε ισχύ διατάξεις

Άρθρο 183 Προσαρμογή καταστατικού και ελάχιστου κεφαλαίου των ανωνύμων εταιρειών

Άρθρο 184 Κατάργηση ανωνύμων μετοχών

Άρθρο 185 Διατάξεις για άλλες εταιρικές μορφές

Άρθρο 186 Εξουσιοδοτική διάταξη

Άρθρο 187 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 188 Παραπομπές

Άρθρο 189 Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 190 Έναρξη ισχύος

(ιβ) Πληροφορική και Μηχανογραφικά Συστήματα

MICROSOFT EXCEL

Σύνταξη τύπων με απόλυτες και σχετικές αναφορές κελιών

Ανάλυση και διαχείριση δεδομένων

- Εισαγωγή αρχείων κειμένου
- Η εντολή Κείμενο σε στήλες και χρήσεις αυτής
- Υπολογισμός μερικών αθροισμάτων: εισαγωγή, κατάργηση μερικών αθροισμάτων
- Εργασίες με συγκεντρωτικούς πίνακες: δημιουργία αναφοράς συγκεντρωτικού Πίνακα, ανανέωση δεδομένων, υπολογισμός στατιστικών σε αναφορά συγκεντρωτικού Πίνακα, ομαδοποίηση κατηγοριών, διαγραφή αναφοράς συγκεντρωτικού Πίνακα
- Συνολική εικόνα
- Αναζήτηση στόχου

Συναρτήσεις

- Λογικές
- Μαθηματικών και τριγωνομετρίας
- Οικονομικές συναρτήσεις
- Στατιστικές συναρτήσεις
- Αναζήτησης και αναφοράς
- Ημερομηνίας και ώρας
- Κειμένου
- Πληροφορίας

IDEA Data Analysis Software

- Δημιουργία / Επιλογή ενός Έργου
- Εισαγωγή δεδομένων από αρχείο κειμένου: αρχεία σταθερού μήκους και οριοθετημένα αρχεία
- Προβολή στατιστικών αριθμητικού πεδίου Statistics
- Ομαδοποίηση ανά κατηγορία δεδομένων Summarization
- Ενηλικίωση Aging
- Στρωματοποίηση δεδομένων Stratification
- Δημιουργία συγκεντρωτικού πίνακα PivotTable
- Ένωση βάσεων δεδομένων Join
- Καθορισμός φίλτρων με την επιλογή Display All Records Containing
- Προσθήκη εικονικού (υπολογιζόμενου) πεδίου Virtual Field
- Ταξινόμηση Sort
- Εξαγωγή εγγραφών: εντολές Export και Direct
- Εξαγωγή εγγραφών με συγκεκριμένες τιμές κλειδιά Key Value Extraction
- Έλεγχος διπλοτύπων Duplicate key
- Διαγραφή βάσης δεδομένων
- Προβολή και εκτύπωση ιστορικού Reviewing the History
- Συναρτήσεις: Κειμένου, Ημερομηνίας και ώρας, Λογικές, Μαθηματικών και τριγωνομετρίας

(Θ) Κοστολόγηση και Διοικητική Λογιστική

---

1. Διοικητική λογιστική

Έννοια, ορισμός και σκοποί της Διοικητικής λογιστικής. Λογιστική και Διοίκηση.

2. Έννοια και κατηγορίες του κόστους

Έννοια των όρων: κόστος, έξοδα, δαπάνη, ανάλωση. Βασικές κατηγορίες και διακρίσεις του κόστους (ιστορικό, προϋπολογιστικό, πρότυπο, αντικαταστάσεως, διαφορικό, οριακό, υπολογιστικό, ελέγξιμο, αγορανομικό, άμεσο-έμμεσο, σταθερό και μεταβλητό). Λογιστική παρακολούθηση των εξόδων στη γενική λογιστική.

3. Τα επί μέρους στοιχεία του κόστους

Πρώτες ύλες και υλικά, αποδοχές και έξοδα προσωπικού, αποσβέσεις, τόκοι ξένων κεφαλαίων, λοιπά κοστολογήσιμα έξοδα, υπολογιστικά έξοδα, έξοδα μη κοστολογήσιμα.

4. Λειτουργική και κοστολογική διάρθρωση της επιχείρησης

Λειτουργίες: των αγορών, παραγωγής, διοίκησης, ερευνών ανάπτυξης, διάθεσης και χρηματοοικονομικής. Ανάπτυξη των λειτουργιών σε κέντρα (θέσεις) κόστους.

5. Διαδικασίες κοστολόγησης

Έννοια, ορισμός και σκοποί της κοστολόγησης, κόστος κατ' είδος και προορισμό, κριτήρια μερισμού και καταλογισμού του κόστους, διαδικασία προσδιορισμού του λειτουργικού κόστους (φύλλα μερισμού), προσδιορισμός του κόστους των ενδιάμεσων και τελικών φορέων κόστους, προσδιορισμός του κόστους κατά φορέα ευθύνης και κατά κέντρο κόστους. Η ορθολογική επιβάρυνση του κόστους.

6. Τα βασικά συστήματα κοστολόγησης

Κοστολόγηση εξατομικευμένης παραγωγής, κοστολόγηση μαζικής παραγωγής, κοστολόγηση συμπαραγωγών, υποπαραγωγών και υποπροϊόντων. Απώλειες βιομηχανοποίησης (φθαρμένα, ελαττωματικά προϊόντα, υπολείμματα, φύρα παραγωγής).

7. Εκτίμηση του κόστους και της συμπεριφοράς του

Συμπεριφορά και συνάρτηση κόστους, Μέθοδοι εκτίμησης κόστους, Μέθοδος της ανάλυσης Υψηλού – Χαμηλού.

8. Άμεση ή μεταβλητή ή οριακή κοστολόγηση

Φύση και σκοποί της μεταβλητής κοστολόγησης, στοιχεία της μεταβλητής κοστολόγησης.

9. Κοστολόγηση κατά δραστηριότητα

Έννοια, σκοποί και μεθοδολογία της κοστολόγησης κατά δραστηριότητα, θετικά και αρνητικά στοιχεία της κοστολόγησης κατά δραστηριότητα.

Σημείωση: Όσα από τα ανωτέρω θέματα γενικά ή και ειδικά αντιμετωπίζονται από τα Ε.Λ.Π. η ύλη περιγράφεται στην περιγραφόμενη από τα Ε.Λ.Π.

(ι1) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Δημοσίου Τομέα

Εισαγωγή στα Κλαδικά Λογιστικά Σχέδια Δημοσίου

- Λογιστική τυποποίηση γενικώς
- ΚΛΣ του Δημόσιου Τομέα σήμερα
- Διάρθρωση οντοτήτων του Δημοσίου σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό σύστημα λογαριασμών

1. Ειδικά θέματα λογιστικής Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

- Απαιτήσεις -μητρώα εργοδοτών και ασφαλισμένων
- Διαδοχική ασφάλιση
- Βιωσιμότητα ασφαλιστικών οργανισμών-αναλογιστικές μελέτες
- Αποθεματικά αποτίμησης χρεογράφων
- Επιχορηγήσεις
- Ασφαλιστικές παροχές
- Ασκήσεις (εγγραφών διαδοχικής ασφάλισης, απαιτήσεων και εσόδων)

2. Ειδικά θέματα λογιστικής ΟΤΑ- ΝΠΔΔ- Νοσοκομείων

- Ακίνητη δημοτική-δημόσια περιουσία (καταγραφή, αποτίμηση)
- Έννοιες αξίας κτήσης και τρόποι απόκτησης πάγιων περιουσιακών στοιχείων
- Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση (έργα υπό εκτέλεση με βάση τον τρόπο χρηματοδότησης ή κατασκευής)
- Απαιτήσεις-βεβαιωμένα έσοδα, επαναβεβαιούμενα
- Λογαριασμοί διαχειρίσεων και προκαταβολών
- Ασκήσεις (εγγραφών επιχορηγήσεων, έργων υπό εκτέλεση, εκκαθάρισης εσόδων)

3. Λογιστικό Σχέδιο Κεντρικής Διοίκησης (ΠΔ15/2011)

- Πάγια που δεν έχουν απογραφεί κατά την α' εφαρμογή του λογιστικού σχεδίου
- Συμμετοχές του Δημοσίου σε δημόσιους φορείς και οργανισμούς
- Διαδικασίες καταγραφής και συλλογής των φόρων του Δημοσίου
- Δανειακό χρέος (εκδόσεις τίτλων ΟΕΔ-ΕΓΕΔ)
- Ασκήσεις (εγγραφών απογραφής, συλλογής φόρων και έκδοσης τίτλων)

4. Προϋπολογισμός

- Αρχές κατάρτισης προϋπολογισμού
- Κωδικοποίηση προϋπολογισμού
- Σύνδεση λογαριασμών προϋπολογισμού και γενικής λογιστικής
- Στάδια εκτέλεσης προϋπολογισμού
- Μητρώο δεσμεύσεων
- Αναμόρφωση προϋπολογισμού
- Απολογισμός -Ταμειακός λογαριασμός
- Ασκήσεις (εγγραφών εκτέλεσης προϋπολογισμού, εγγραφών συλλειτουργίας απλογραφικού και διπλογραφικού)

5. Λογιστικά συστήματα του δημοσίου

- Λογιστικό σύστημα ταμειακής βάσης
- Λογιστικό σύστημα δεδουλευμένης βάσης
- Ασκήσεις (προσαρμογής ταμειακής και δεδουλευμένης βάσης)

6. Ειδικά θέματα ελεγκτικής Φορέων Δημοσίου

- Θέματα ελέγχου κατάρτισης προϋπολογισμού στους φορείς του Δημοσίου
  - Θέματα ελεγκτικής στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφαλιστικές εισφορές)
  - Θέματα ελεγκτικής στους Δήμους (ακίνητη περιουσία, δημοτικά τέλη)
  - Θέματα ελεγκτικής στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ειδικά θέματα ελέγχου με βάση τη δραστηριότητα του κάθε νομικού προσώπου)
  - Θέματα ελεγκτικής στις Μονάδες Δημόσιας Υγείας (πάγια, ιατροφαρμακευτικό και υγειονομικό υλικό, κοστολόγηση παρεχόμενων υπηρεσιών)
  - Ασκήσεις (εντοπισμού ευρημάτων και διόρθωσης σφαλμάτων λογαριασμών επί των οικονομικών καταστάσεων)
-

(Ι2) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Τραπεζών

---

1. Γενικά

- 1.1. Σκοπός Τράπεζας
- 1.2. Προϋποθέσεις ίδρυσης τράπεζας
- 1.3. Κοινωνικός ρόλος των τραπεζών
- 1.4. Ροή κεφαλαίων τραπεζών
- 1.5. Τραπεζικές εργασίες
- 1.6. Ροή εσόδων τραπεζών

2. Καταθέσεις

- 2.1. Κατηγορίες καταθέσεων
- 2.2. Βασικά λογιστικά θέματα καταθέσεων
- 2.3. Λειτουργία λογαριασμών καταθέσεων
- 2.4. Αποτίμηση καταθέσεων κατά τα ΔΠΧΑ
- 2.5. Γνωστοποιήσεις στοιχείων καταθέσεων στο Προσάρτημα

3. Χορηγήσεις

- 3.1. Έννοια
- 3.2. Κατηγορίες χορηγήσεων
- 3.3. Είδη συμβάσεων χορηγήσεων
- 3.4. Ασφάλεια χορηγήσεων
- 3.5. Διαδικασία έγκρισης των χορηγήσεων
- 3.6. Βασικά λογιστικά θέματα χορηγήσεων
- 3.7. Λειτουργία των λογαριασμών χορηγήσεων
- 3.8. Αποτίμηση χορηγήσεων κατά τα ΔΠΧΑ
- 3.9. Γενικές αρχές και μεθοδολογία απομείωσης αξίας χορηγήσεων
- 3.10. Γνωστοποιήσεις στοιχείων χορηγήσεων στο Προσάρτημα

4. Βασικές Μεσολαβητικές Εργασίες

- 4.1. Εγγυητικές επιστολές
- 4.2. Εργασίες εξωτερικού (εισαγωγές-εξαγωγές-αγοραπωλησία συναλλάγματος)
- 4.3. Λοιπές βασικές μεσολαβητικές εργασίες

5. Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών

- 5.1. Νομικό πλαίσιο
- 5.2. Ομοιότητες και διαφορές μεταξύ του Λογιστικού Σχεδίου των Τραπεζών (Λ.Σ.Τ.) και του Λογιστικού Σχεδίου Ν. 4308/2014 (Λ.Σ. Ν. 4308/2014)

6. Ειδικά Θέματα Τραπεζών

- 6.1. Λογαριασμοί δοσοληψιών με την Κεντρική Τράπεζα
- 6.2. Εισερχόμενος και εξερχόμενος συμψηφισμός
- 6.3. Λογαριασμοί συνδέσμου καταστημάτων (Δοσοληπτικοί λογαριασμοί)
- 6.4. Λογαριασμοί καθ' οδόν
- 6.5. Επιταγές και εντολές πληρωτέες
- 6.6. Ενσωμάτωση λογιστικών καταστάσεων καταστημάτων εξωτερικού

7. Τραπεζικές Εργασίες σε Συναλλάγμα

- 7.1. Γενικά
- 7.2. Μέθοδοι παρακολούθησης των πράξεων σε συνάλλαγμα
- 7.3. Μέθοδος της κατ' είδος νομίσματος τήρησης των λογαριασμών-αυτοτελής λογιστική συναλλάγματος (multi-currency system)
- 7.4. Συναλλαγματική θέση (position)
- 7.5. Κατηγορίες συναλλαγματικών θέσεων (position)

8. Λοιπά Θέματα Ελέγχου Τραπεζών

- 8.1. Εισφορές υπέρ Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ)
- 8.2. Εισφορά Ν.128/1975 υπέρ εξαγωγικών επιχειρήσεων
- 8.3. Απομειώσεις χορηγήσεων
- 8.4. Πιστωτικός κίνδυνος τραπεζών
- 8.5. Επάρκεια συστήματος εσωτερικού ελέγχου

9. Βασιλεία

- 9.1. Γενικά
- 9.2. Κανονιστικό πλαίσιο
- 9.3. Επάρκεια κεφαλαίων – Η προσέγγιση της Βασιλείας
- 9.4. Ρευστότητα
- 9.5. Εξυγίανση
- 9.6. Εγγύηση καταθέσεων

10. Έλεγχος Καταστημάτων Τραπεζών

- 10.1. Γενικά
- 10.2. Σκοπός του ελέγχου των καταστημάτων
- 10.3. Προκαταρκτικές ελεγκτικές διαδικασίες
- 10.4. Έλεγχος ταμείου
- 10.5. Έλεγχος λογαριασμών χορηγήσεων
- 10.6. Έλεγχος λογαριασμών καταθέσεων
- 10.7. Έλεγχος λοιπών λογαριασμών
- 10.8. Έλεγχος μεσολαβητικών εργασιών

11. Έλεγχος Οικονομικών Καταστημάτων Τραπεζών

- 11.1. Γενικά
- 11.2. Προκαταρκτικές ελεγκτικές διαδικασίες
- 11.3. Λογαριασμοί απαιτήσεων – υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα
- 11.4. Λογαριασμοί συμμετοχών – χρεογράφων
- 11.5. Λογαριασμοί παγίων στοιχείων
- 11.6. Λοιποί λογαριασμοί απαιτήσεων – υποχρεώσεων
- 11.7. Μεταβατικοί λογαριασμοί
- 11.8. Λογαριασμοί αποτελεσμάτων
- 11.9. Λογαριασμοί παραγώγων προϊόντων

Παράρτημα

1. Θέματα ελέγχου οικονομικών καταστάσεων τραπεζών
2. Ασκήσεις σε θέματα τραπεζικών εργασιών
3. Ειδικές ασκήσεις σε θέματα λογιστικής παρακολούθησης και αποτίμησης χορηγήσεων σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία και τα ΔΠΧΑ
4. Θέματα εξετάσεων προηγούμενων εξεταστικών περιόδων
Λογαριασμοί ΛΣ Τραπεζών, Χρηματοπιστωτικά Μέσα-Αποτίμηση κατά τα ΔΠΧΑ,
Υπόδειγμα Οικονομικών Καταστάσεων Τραπεζών σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

(Ι3) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Ορισμός της ασφάλισης
Έννοια της ασφάλισης και του ασφαλιστικού κινδύνου
Διαχείριση κινδύνων
Ασφάλιστρο
Επασφάλιστρο
Δικαίωμα συμβολαίου
Αντικείμενο της ασφάλισης
Ασφαλιστικό συμφέρον
Συνασφάλιση
Ασφαλιστική Αποζημίωση
Δικαιούχος αποζημίωσης
Μαθηματικό απόθεμα
Τεχνικό επιτόκιο
Εγγυημένο επιτόκιο
Κατάρτιση και απόδειξη της ασφαλιστικής σύμβασης
Τα στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης
Κατηγορίες ασφαλίσεων
Ο θεσμός της ασφαλιστικής επιχείρησης
Εκχώρηση ασφαλιστικών κινδύνων - Αντασφάλιση
Λοιπές βασικές ασφαλιστικές έννοιες
Η νομοθεσία που διέπει την ιδιωτική ασφάλιση

ΣΧΕΔΙΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο
Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα
Προσαρμογές λογαριασμών για τις ανάγκες των ΔΛΠ και ΔΠΧΑ
Διάρθρωση του Σχεδίου Λογαριασμών του Κ.Λ.Σ.
Κωδικοί αριθμοί και περιεχόμενο κλάδων ασφάλισης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Ομάδα 1η "Πάγιο ενεργητικό"
Ομάδα 2η "κενή"
Ομάδα 3η "Απαιτήσεις και διαθέσιμα"
Ομάδα 4η "Καθαρή θέση, Προβλέψεις, Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις"
Ομάδα 5η "Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις"
Ομάδα 6η "Οργανικά έξοδα κατ' είδος"
Ομάδα 7η "Οργανικά έσοδα κατ' είδος"
Ομάδα 8η "Λογαριασμοί αποτελεσμάτων"

Εγγραφές βασικών ασφαλιστικών συναλλαγών
Εγγραφές παραγωγής
Εγγραφές εκχωρήσεων
Εγγραφές αποζημιώσεων
Εγγραφές ασφαλιστικών προβλέψεων
Παραδείγματα εγγραφών των ασφαλιστικών συναλλαγών
Γενικό παράδειγμα καταχώρισης ασφαλιστικών συναλλαγών στους οικείους λογαριασμούς

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Γενικά
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Ισολογισμός)
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων (Αποτελέσματα Χρήσης)
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
Κατάσταση Ταμειακών Ροών
Σημειώσεις Οικονομικών Καταστάσεων (Γνωστοποιήσεις)
Υποδείγματα Οικονομικών Καταστάσεων
Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις»
Σκοπός
Πεδίο Εφαρμογής
Βαθμός Συγκέντρωσης Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων
Αναγνώριση
Λογιστική αποτύπωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έννοια Ελεγκτικής
Αντικείμενο της Ελεγκτικής
Αρχές Ελεγκτικής
Διάκριση ελέγχων
Ελεγκτική Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων
Αναγκαιότητα του ελέγχου
Έλεγχος ακινήτων
Έλεγχος συμμετοχών και χρεογράφων (*)
Έλεγχος απαιτήσεων
Έλεγχος τραπεζικών καταθέσεων (*)
Έλεγχος εισπρακτέων επιταγών (*)
Έλεγχος των μετρητών του ταμείου
Έλεγχος ασφαλιστικών προβλέψεων
Έλεγχος Εσόδων από ασφάλιστρα και δικαιώματα συμβολαίων
Έλεγχος αντασφαλιστρών και προμηθειών από αντασφαλιστές
Έλεγχος προμηθειών παραγωγής
Έλεγχος πληρωθεισών αποζημιώσεων
Έλεγχος λοιπών εξόδων

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Φερεγγυότητα II (Solvency II)

Σκοπός της οδηγίας

Βασική διάρθρωση της εποπτείας βάσει του Solvency II

Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Κανόνες σχετικά με τις τεχνικές προβλέψεις

Ίδια κεφάλαια

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Διαχείριση κινδύνων

Αναλογιστική επιστήμη και επαγγελματίας αναλογιστής

Η Αναλογιστική Επιστήμη σήμερα

Κέντρα Αναλογιστικών Σπουδών στην Ελλάδα

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ασκήσεις λογιστικής ασφαλιστικών συναλλαγών

---

(14) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων

Πάγιες επενδύσεις ναυτιλιακών επιχειρήσεων

- Τρόποι κτήσεως κυριότητας επί πλοίου
- Κτήση με ναυπήγηση: λογιστική απεικόνιση της συμβάσεως ναυπηγήσεως.
- Κτήση με σύμβαση: λογιστική απεικόνιση της κτήσεως πλοίων με σύμβαση εν ζωή.
- Τεχνολογικές επεμβάσεις στα πλοία: λογιστική απεικόνιση των μετασκευών.

Λογιστική των εσόδων εκμεταλλεύσεως

- Εισαγωγή στις ναυλώσεις
- Ναύλωση πλοίου
- Μορφές ναυλώσεων
- Συμβάσεις ναυλώσεων κατά χώρο και συμβάσεις μεταφοράς πραγμάτων.
- Ειδικοί όροι συμβάσεων ναυλώσεων κατά χώρο: έννοιες σταλίες, επισταλίες, αντεπισταλίες και επίσπευση. Εκκαθάριση ναύλου και λογιστική απεικόνιση.
- Συμβάσεις ναυλώσεων κατά χρόνο.
- Ειδικοί όροι συμβάσεων κατά χρόνο: off-hire υπολογισμός διάρκειας, χειρισμός αποθεμάτων καυσίμων, εκκαθάριση και λογιστική απεικόνιση.
- Επιβάτης και θαλάσσιες μεταφορές. Ιδιαιτερότητες επιβατηγού ναυτιλίας σε σύγκριση με την εμπορική ναυτιλία.
- Άλλες επί του πλοίου επιχειρηματικές δραστηριότητες του πλοιοκτήτη στην επιβατηγό ναυτιλία.
- Ελεγκτικές διαδικασίες επί των εσόδων εκμεταλλεύσεως.

Λογιστική των εξόδων εκμεταλλεύσεως

- Αμοιβές και έξοδα πληρωμάτων: λογιστική απεικόνιση των αμοιβών και εξόδων πληρωμάτων.
- Έξοδα κινήσεως πλοίων: λογιστική απεικόνιση των εξόδων κινήσεως πλοίων.
- Συντηρήσεις – Επισκευές: λογιστική απεικόνιση των λογαριασμών συντηρήσεων και επισκευών.
- Εφόδια – Αποθέματα: Λογιστική απεικόνιση αναλώσεων εφοδίων – αποθεμάτων και αποτίμηση αυτών.
- Ασφάλιστρα πλοίων: λογιστική απεικόνιση των ασφαλιστρών πλοίων και των ασφαλιστικών αποζημιώσεων.
- Δαπάνες κεφαλαίου: λογιστική απεικόνιση των τόκων και των χρηματοοικονομικών εξόδων.
- Αποσβέσεις: λογιστικοποίηση των αποσβέσεων με βάση τον μαθηματικό τύπο της σταθερής απόσβεσης.
- Ελεγκτικές διαδικασίες επί των εξόδων εκμεταλλεύσεως.

Χρηματοδοτήσεις ναυτιλιακών επιχειρήσεων

- Δάνεια και πιστώσεις σύμφωνα με τα ισχύοντα ΔΠΧΑ: λογιστική απεικόνιση των δανείων.

Ειδικά λογιστικά θέματα

- Περί κοινών αβαριών και συνεισφοράς: έννοια της κοινής αβαρίας και λογιστική απεικόνισή της.
- Περί μερικής αβαρίας: έννοια της μερικής αβαρίας (διάκρισή της από την κοινή)
- Περί συγκρούσεως πλοίων
- Περί των από επιθαλάσσιας αγωγής απαιτήσεων: έννοια της επιθαλάσσιας αρωγής και η λογιστική απεικόνισή της.
- Λογιστικός χειρισμός των αποζημιώσεων των ανωτέρω περιπτώσεων.

Οικονομικές επί των εμπορικών πλοίων διαχειρίσεις

- Γενικός Λογαριασμός Πλοιάρχου (master's general account) Τρόπος λειτουργίας, λογιστικά γεγονότα που αφορούν ή επηρεάζουν τον λογαριασμό πλοιάρχου και λογιστική απεικόνιση.
- Οικονομική υπηρεσία επιβατηγών πλοίων: λογιστική απεικόνιση των δοσοληψιών της οικονομικής υπηρεσίας του πλοίου.

Συναλλαγματικές διαφορές: έννοια των συναλλαγματικών διαφορών και λογιστικοποίησή τους.

(ια) Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Δ.Π.Χ.Α.

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα & Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων
Λογιστικές Αρχές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη
Γεγονότα μετά την Ημερομηνία Ισολογισμού
Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική αναφορά
Ενσώματα Πάγια
Επενδύσεις σε ακίνητα
Μισθώσεις (ΔΠΧΑ 16)
Κόστος Δανεισμού
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία
Υπεραξία (ΔΠΧΑ 3)
Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες
Αποθέματα
Γεωργία
Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση (ΔΛΠ 32)
Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση (ΔΠΧΑ 9)
Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία
Λογιστική Κρατικών Επιχορηγήσεων
Παροχές σε Εργαζόμενους
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών
Έσοδα (ΔΠΧΑ 15)
Οι Επιδράσεις των Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος
Φόροι Εισοδήματος
Κέρδη κατά Μετοχή
Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών
Λειτουργικοί τομείς
Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

(ΙΥ) Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου

Διεθνή Πρότυπα Δικλίδων Ποιότητας

Δ.Π.Δ.Π-1 Δικλίδες Ποιότητας για ελεγκτικές εταιρείες που Διενεργούν Ελέγχους και Επισκοπήσεις Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και Άλλες Αναθέσεις Διασφάλισης και Συναφών Υπηρεσιών

Έλεγχος ιστορικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Γενικές αρχές και ευθύνες

ΔΠΕ 200, Γενικοί σκοποί του ανεξάρτητου ελεγκτή και η διεξαγωγή ενός ελέγχου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου

ΔΠΕ 210, Συμφωνία επί των όρων ανάθεσης ελέγχου

ΔΠΕ 220, Δικλίδες ποιότητας για έναν έλεγχο οικονομικών καταστάσεων

ΔΠΕ 230, Τεκμηρίωση ελέγχου

ΔΠΕ 240, Ευθύνες του ελεγκτή σχετικά με απάτη σε έναν έλεγχο οικονομικών καταστάσεων

ΔΠΕ 250, Εξέταση νόμων και κανονισμών σε έναν έλεγχο οικονομικών καταστάσεων

ΔΠΕ 260, Επικοινωνία με τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση

ΔΠΕ 265, Κοινοποίηση ελλείψεων σε εσωτερικές δικλίδες στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση και για διοίκηση

Εκτίμηση κινδύνου και αντιδράσεις στους εκτιμώμενους κινδύνους

ΔΠΕ 300, Σχεδιασμός ενός ελέγχου οικονομικών καταστάσεων

ΔΠΕ 315, Εντοπίζοντας και εκτιμώντας τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος μέσω της κατανόησης της οντότητας και του περιβάλλοντός της

ΔΠΕ 320, Ουσιώδες μέγεθος στο σχεδιασμό και στην εκτέλεση ενός ελέγχου

ΔΠΕ 330, Οι αντιδράσεις του ελεγκτή στους εκτιμώμενους κινδύνους

ΔΠΕ 402, Ελεγκτικά ζητήματα σχετικά με οντότητα που χρησιμοποιεί οργανισμό υπηρεσιών

ΔΠΕ 450, Αξιολόγηση σφαλμάτων που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια του ελέγχου

Ελεγκτικά τεκμήρια

ΔΠΕ 500, Ελεγκτικά τεκμήρια

ΔΠΕ 501, Ελεγκτικά Τεκμήρια - Ειδικά ζητήματα για επιλεγμένα κονδύλια

ΔΠΕ 505, Εξωτερικές επιβεβαιώσεις

ΔΠΕ 510, Αρχικές αναθέσεις ελέγχου – υπόλοιπα έναρξης

ΔΠΕ 520, Αναλυτικές διαδικασίες

ΔΠΕ 530, Δειγματοληψία ελέγχου

ΔΠΕ 540, Έλεγχος λογιστικών εκτιμήσεων, περιλαμβανομένων των λογιστικών εκτιμήσεων εύλογης αξίας, και σχετικών γνωστοποιήσεων

ΔΠΕ 550, Συνδεδεμένα μέρη

ΔΠΕ 560, Μεταγενέστερα γεγονότα

ΔΠΕ 570, Συνέχιση δραστηριότητας

ΔΠΕ 580, Έγγραφοι διαβεβαιώσεις

Χρησιμοποιώντας την εργασία άλλων

ΔΠΕ 600, Ειδικά ζητήματα – έλεγχος οικονομικών καταστάσεων ομίλου (περιλαμβανόμενης της εργασίας ελεγκτών συστατικού)

ΔΠΕ 610, Χρησιμοποιώντας την εργασία των εσωτερικών ελεγκτών

ΔΠΕ 620, Χρησιμοποιώντας την εργασία του ειδήμονα του ελεγκτή

Συμπεράσματα ελέγχου και αναφορά

ΔΠΕ 700, Διαμόρφωση γνώμης και έκθεση επί οικονομικών καταστάσεων

ΔΠΕ 701, Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

ΔΠΕ 705, Διαφοροποιήσεις της γνώμης στην έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

ΔΠΕ 706, Παράγραφοι έμφασης θέματος και παράγραφοι άλλων θεμάτων στην έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

ΔΠΕ 710, Συγκριτικές πληροφορίες – Αντίστοιχοι αριθμοί και συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις

ΔΠΕ 720, Οι ευθύνες του ελεγκτή σχετικά με άλλες πληροφορίες σε έγγραφα που περιέχουν ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις

Εξειδικευμένοι τομείς

ΔΠΕ 800, Ειδικά ζητήματα – Έλεγχοι οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται σύμφωνα με πλαίσια ειδικού σκοπού

ΔΠΕ 805, Ειδικά ζητήματα – Έλεγχοι επιμέρους οικονομικών καταστάσεων και συγκεκριμένων στοιχείων, λογαριασμών ή κονδυλίων οικονομικής κατάστασης

ΔΠΕ 810, Αναθέσεις για έκθεση επί περιληπτικών οικονομικών καταστάσεων

2000-2699 Διεθνή πρότυπα για αναθέσεις επισκόπησης

2410 Επισκόπηση Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή της Οικονομικής Μονάδας

Διασφαλιστικές αναθέσεις άλλες εκτός από ελέγχους ή επισκοπήσεις οικ/κών καταστάσεων

3000-3699 Διεθνή πρότυπα διασφαλιστικών αναθέσεων

3000-3399 Εφαρμοστέα σε όλες τις διασφαλιστικές αναθέσεις

3000 Έργα διασφάλισης πέραν ελέγχου ή επισκόπησης ιστορικής οικονομικής πληροφόρησης

3400-3699 Αντικείμενα ειδικών ελέγχων

3400 Η εξέταση της προσδοκώμενης οικονομικής πληροφόρησης (πρώην 810)

Συναφείς υπηρεσίες

4000-4699 Διεθνή πρότυπα συναφών υπηρεσιών

4400 Αναθέσεις εκτέλεσης προσυμφωνημένων διαδικασιών συναφών με οικονομική πληροφόρηση (πρώην 920)

4410 Αναθέσεις συγκέντρωσης οικονομικών πληροφοριών (πρώην 930)

Κώδικας δεοντολογίας της IFAC για επαγγελματίες ελεγκτές

Πρακτικά θέματα εφαρμοσμένης ελεγκτικής των επιχειρήσεων σύμφωνα με τα ΔΠΕ.

(Ιδ1) Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων

- Ορισμός και αντικειμενικοί στόχοι της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων
- Ειδικές Προκαταρκτικές αναλύσεις και διερευνήσεις
  - Η ανάλυση του κλάδου δραστηριοποίησης της επιχείρησης και η ανάλυση περιβαλλοντικών απειλών
  - Η ανάλυση προσδιορισμού της ποιότητας των κερδών και των οικονομικών καταστάσεων
  - Η ανάλυση διαδικασίας δημιουργίας αξίας για τους μετόχους
- Συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις, οικονομικές καταστάσεις τάσης, οικονομικές καταστάσεις κοινού μεγέθους και κριτική αυτών
- Αριθμοδείκτες (Έννοια, χρησιμότητα, κανόνες που διέπουν την κατάρτισή τους, πρότυπα σύγκρισης αριθμοδεικτών, αδυναμίες των αριθμοδεικτών, αριθμοδείκτες και Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο).
- Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας (αποθεμάτων, απαιτήσεων, βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων, ρευστοποίησης των πάγιων, στοιχείων, ιδίων κεφαλαίων)
- Αριθμοδείκτες ρευστότητας
- Αποτελεσματικότητα, Οικονομικότητα, Παραγωγικότητα, Αποδοτικότητα
- Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (επιχείρησης, επιχειρηματία, μετοχής, οικονομικής μόχλευσης, μικτού κέρδους, οργανικών αποτελεσμάτων, κερδών ανά μετοχή, μερισματικής απόδοσης, Residual Income (RI), Economic value added (EVA), Πολλαπλασιαστές κερδών και Ιδίων κεφαλαίων
- Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης της επιχείρησης (παγιοποίησης περιουσίας, δανειακής επιβάρυνσης, χρηματοδότησης ακινητοποιήσεων, κάλυψης χρηματοοικονομικών εξόδων και χρεολυσίου)
- Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας
- Αριθμοδείκτες επενδύσεων (αυτοχρηματοδότησης, κάλυψης νέων επενδύσεων, αξίας μετοχής)
- Πολυκριτήρια συστήματα αριθμοδεικτών. Μέτρηση της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και πρόβλεψη πιθανότητας χρεοκοπίας. Z-Score – Συστήματα FINEVA και FINCLAS. Συστήματα αριθμοδεικτών Du Pont, Pierre Lauzel. Σύστημα K. Mellerowicz. Σύστημα W. Eickmeyer.
- Νεκρό σημείο κυκλοφορίας
- Μοχλεύσεις (λειτουργική, χρηματοοικονομική και συνδυασμένη μόχλευση)
- Αποπληθωρισμός οικονομικών καταστάσεων
(Μέθοδοι: Γενικού Επιπέδου Τιμών - Τρέχοντος Κόστους Αντικατάστασης)
- Δείκτες φερεγγυότητας και καταστάσεις ρευστότητας Τραπεζών- Αριθμοδείκτες διερεύνησης των οικονομικών καταστάσεων Τραπεζών.
- Εκτίμηση αξίας επιχείρησης ως δρώσας οικονομικής μονάδας.
  - Μελέτη και διάγνωση των δυνατοτήτων και αδυναμιών της επιχείρησης
  - Αναμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης προκειμένου να αποτελέσουν τη βάση εκτίμησης της αξίας της επιχείρησης
  - Παραδεγμένες μέθοδοι εκτίμησης της αξίας της επιχείρησης

(Ιδ2) Καταστάσεις Ταμιακών Ροών

---

1. Εισαγωγή

- Έννοια και σημασία των οικονομικών καταστάσεων
- Δομή των ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων
- Σύντομη ιστορική ανασκόπηση
- Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 (International Accounting Standard 7)
- Η σημασία της καταστάσεως των ταμιακών ροών

2. Κεφάλαιο κινήσεως

- Κυκλοφορία αγαθών και κεφαλαίων μέσα στην Επιχείρηση
- Ροή κεφαλαίων και ταμιακών διαθεσίμων (χρήματος)
- Κεφάλαιο κινήσεως

3. Κατάσταση μεταβολών χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το Ταμείο

- Κεφάλαιο κινήσεως και Ταμείο
- Η επίδραση των συναλλαγών στο Κεφάλαιο Κινήσεως και στο Ταμείο
- Πηγές και χρήσεις Ταμείου
  - ο Συνήθειες (τρέχουσες) συναλλαγές της επιχείρησης
  - ο Άλλες πηγές και χρήσεις Ταμείου
- Μέθοδοι προσδιορισμού των ταμιακών εισροών και εκροών από τις συνήθειες (τρέχουσες) συναλλαγές της επιχείρησης
  - ο Άμεση ή ευθεία μέθοδος
  - ο Βραχεία μέθοδος
- Μέθοδοι καταρτίσεως της καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το Ταμείο

4. Κατάσταση ταμιακών ροών, κατά το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7

- Γενικά
  - ο Εννοιολογικός προσδιορισμός
  - ο Υποχρέωση καταρτίσεως της Καταστάσεως Ταμιακών Ροών
  - ο Διάκριση μεταξύ κεφαλαιακών και ταμιακών ροών
- Σκοπός, χρησιμότητα και τύπος της Καταστάσεως Ταμιακών Ροών
  - ο Σκοπός και επιδιώξεις της Καταστάσεως Ταμιακών Ροών
  - ο Χρησιμότητα της καταστάσεως Ταμιακών Ροών
  - ο Τύπος της καταστάσεως ταμιακών ροών
- Ταξινόμηση των ταμιακών ροών
  - ο Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία
Ταμιακά ή χρηματικά διαθέσιμα
Ισοδύναμα προς τα ταμιακά διαθέσιμα στοιχεία
  - ο Μικτές και καθαρές ταμιακές ροές
  - ο Κατηγορίες ταμιακών ροών
    - Συνήθειες επιχειρηματικές δραστηριότητες
    - Επενδυτικές δραστηριότητες
    - Χρηματοδοτικές δραστηριότητες
  - ο Τόκοι και μερίσματα
  - ο Φόρος εισοδήματος
  - ο Συμμετοχές σε εξαρτημένες, συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες
  - ο Αγορές και πωλήσεις εξαρτημένων και άλλων επιχειρήσεων
  - ο Έκτακτα, ανόργανα και κονδύλια προηγούμενης χρήσεως
- Ειδικά θέματα των Καταστάσεων Ταμιακών Ροών
  - ο Μη ταμιακές συναλλαγές
  - ο Αποκάλυψη της σύνθεσης των ταμιακών διαθεσίμων και των ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων και η συσχέτιση αυτών με τα στοιχεία του Ισολογισμού

- Άλλες αποκαλύψεις, κατά το Δ.Λ.Π.
- Ταμιακές ροές σε ξένο νόμισμα

5. Τεχνική κατάρτισεως Καταστάσεως Ταμιακών Ροών – Υποδείγματα

- Τεχνική κατάρτισεως Καταστάσεως Ταμιακών Ροών
- Υπόδειγμα κατάρτισεως Καταστάσεως Ταμιακών Ροών μιας επιχειρήσεως (εκτός πιστωτικού ιδρύματος)

6. Παραδείγματα Κατάρτισεως Καταστάσεως Ταμιακών Ροών

- Παραδείγματα κατάρτισεως καταστάσεως ταμιακών ροών μιας επιχειρήσεως (εκτός Τράπεζας) με την ευθεία και την έμμεση μέθοδο

(Ιε1) Φορολογία 2 – Φορολογία Φυσικών Προσώπων

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ

ΤΟ Ν. 4172/2013 «ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ»

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Πεδίο εφαρμογής – Ορισμοί – Υποκείμενα του φόρου – Φορολογική κατοικία – Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή – Εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα – Εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος φυσικών προσώπων, δικαιούχων εισοδήματος από συντάξεις που προκύπτουν στην αλλοδαπή, τα οποία μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα – Ειδικός τρόπος φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα – Μόνιμη εγκατάσταση – Φορολογητέο εισόδημα – Φορολογικό έτος – Πίστωση φόρου αλλοδαπής

B. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

- **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ** (Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων - Εξαρτώμενα μέλη)
- **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ** (Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις – Παροχές σε είδος – Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις
– Φορολογικός συντελεστής - Μείωση φόρου εισοδήματος – Πρόσθετες μειώσεις φόρου - Μειώσεις φόρου για ιατρικές δαπάνες - Μειώσεις φόρου για δωρεές - Πίστωση φόρου και ρυθμίσεις για τους φορολογούμενους που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα)
- **ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ** (Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες, Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας, Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για συγκεκριμένες δαπάνες που αφορούν τους εργαζόμενους και την προστασία του περιβάλλοντος, Προσαυξημένη έκπτωση διαφημιστικής δαπάνης κατά τα φορολογικά έτη 2020, 2021, 2022 και 2023, Διαφημιστικές Δαπάνες, Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν σε πράσινη οικονομία, ενέργεια και ψηφιοποίηση, Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν στην εισαγωγή πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ρυθμιζόμενη αγορά, Μη εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες, Φορολογικές Αποσβέσεις, Αποτίμηση αποθεμάτων και ημικατεργασμένων προϊόντων, Επισφαλείς απαιτήσεις, Μεταφορά ζημιών, Μέθοδος προσδιορισμού εσόδων, Φορολογικός συντελεστής)
- **ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ** (Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας - Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες - Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων - Μη εφαρμογή αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών - Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής)
- **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ** (Εισόδημα από κεφάλαιο - Μερίσματα - Τόκοι - Δικαιώματα (royalties) - Εισόδημα από ακίνητη περιουσία - Εισόδημα από βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας διαμοιρασμού - Έκπτωση φόρου για δαπάνες που αφορούν λήψη υπηρεσιών για ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων - Φορολογικός συντελεστής για το εισόδημα από κεφάλαιο)

- **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ** (Μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας - Μεταβίβαση τίτλων - Δικαιώματα προαίρεσης - Δωρεάν διάθεση μετοχών - Φορολογικός συντελεστής - Επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα)

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ

- **ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ** (Φορολόγηση στην πηγή – Φορολογικός συντελεστής)
- **ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ** (Υπόχρεοι σε παρακράτηση – Πληρωμές υποκείμενες σε παρακράτηση – Συντελεστές παρακράτησης φόρου)

Δ. ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

(Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων - Υποβολή της δήλωσης υπολογισμού του φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας - Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα – Μείωση προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα, Έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα ποσοστού επί κεφαλαίου που εισφέρουν φυσικά πρόσωπα σε εγγεγραμμένες επιχειρήσεις του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων και σε αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών.)

(ΙΕ2) Φορολογία 2 – Φορολογία Νομικών Προσώπων

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ Ν.4172/2013, Ν.5104/2024 ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΑ
ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΝΟΜΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Πεδίο εφαρμογής
- Ορισμοί
- Υποκείμενα του φόρου
- Φορολογική κατοικία
- Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή
- Μόνιμη εγκατάσταση
- Φορολογητέο εισόδημα
- Φορολογικό έτος
- Πίστωση φόρου αλλοδαπής

B. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

- Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα
- Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες
- Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας
- Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για συγκεκριμένες δαπάνες που αφορούν τους εργαζόμενους και την προστασία του περιβάλλοντος
- Προσαυξημένη έκπτωση διαφημιστικής δαπάνης κατά τα φορολογικά έτη 2020, 2021, 2022 και 2023
- Διαφημιστικές Δαπάνες
- Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν σε πράσινη οικονομία, ενέργεια και ψηφιοποίηση
- Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν στην εισαγωγή πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ρυθμιζόμενη αγορά
- Μη εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες
- Φορολογικές Αποσβέσεις
- Αποτίμηση αποθεμάτων και ημικατεργασμένων προϊόντων
- Επισφαλείς απαιτήσεις
- Μεταφορά ζημιών
- Μέθοδος προσδιορισμού εσόδων
- Φορολογικός συντελεστής

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων
- Υποκείμενα του φόρου
- Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα
- Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα
- Απαλλαγή ενδοομιλικών μερισμάτων
- Απαλλαγή υπό όρους των νομικών προσώπων που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας από τον φόρο υπεραξίας μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής
- Κανόνες περιορισμού των τόκων

- Ενδοομιλικές συναλλαγές (Φάκελος Τεκμηρίωσης – Προέγκριση Μεθοδολογίας ενδοομιλικής Τιμολόγησης – Μεταφορά λειτουργιών)
- Εκκαθάριση
- Φορολογικός συντελεστής
- Φορολόγηση στην πηγή – Φορολογικοί συντελεστές
- Υπόχρεοι σε παρακράτηση
- Πληρωμές υποκείμενες σε παρακράτηση
- Απαλλαγή για ορισμένες ενδοομιλικές πληρωμές
- Συντελεστές παρακράτησης φόρου
- Φοροδιαφυγή – Φοροαποφυγή (Κράτη μη συνεργάσιμα στο φορολογικό τομέα και κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς – Κανόνες για τις Ελεγχόμενες Αλλοδαπές Εταιρείες)
- Φορολόγηση κατά την έξοδο
- Ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων
- Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και καταβολή του φόρου (Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων – Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων – Εκκαθάριση φόρου και καταβολή)

Δ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

- Κίνητρα ευρεσιτεχνίας
- Κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών εισηγμένων εταιρειών - κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών μη εισηγμένων εταιρειών και Ε.Π.Ε.
- Κίνητρα για την ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης
- Κίνητρα για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων
- Κίνητρα για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης
- Κίνητρα σε επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στην περιφερειακή ενότητα Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Κίνητρα για εταιρείες ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας
- Κίνητρα σε οντότητες για την πρόωρη εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης

Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΣΤ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ζ. ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ

- Φορολογικό πιστοποιητικό
- Συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας
- Ενιαίος φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων (Άρθρα 1-13 Ν. 4223)
- Ειδικός φόρος επί των ακινήτων (Άρθρα 15-18 Ν. 3091/2002)
- Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων (Άρθρα 32-42 Ν. 5177/2025 & Άρθρα 17-31 Ν. 1676/1986)
- Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής (Τέλη Χαρτοσήμου) (Άρθρα 1 – 31 Ν.5177/2025 & Άρθρα: 13 § 1α, 15 § 1α, 5γ ΚΝΤΧ - Π.Δ 28/7/1931)

(ΙΟΤ) Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

---

1. Γενικά

- 1.1 Εισαγωγή
- 1.2 Έννοια ομίλου εταιριών
- 1.3 Τύποι ομίλων εταιριών
- 1.4 Συνδεμένες επιχειρήσεις
- 1.5 Σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική
- 1.6 Ανάστροφες Αποκτήσεις μετοχών
- 1.7 Συγγενής επιχείρηση

2. Υποχρέωση - Απαλλαγή κατάρτισης Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

- 2.1 Η ανάγκη ενοποίησης των επιχειρήσεων
- 2.2 Επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση κατά τα ΕΛΠ (Ν4308/2014)
- 2.3 Επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση κατά τα ΔΠΧΑ
- 2.4 Υποχρέωση για την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων
- 2.5 Απαλλαγή μητρικής από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων
- 2.6 Απαλλασσόμενες εταιρίες από την ενοποίηση

3. Αρχές και Κανόνες κατάρτισης Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

- 3.1 Μέθοδοι ενοποίησης
- 3.2 Βασικές αρχές που διέπουν την ενοποίηση
- 3.3 Αρχές και Κανόνες αποτίμησης των στοιχείων των ενοποιούμενων εταιριών
- 3.4 Αρχές που διέπουν την τεχνική κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων
- 3.5 Ημερομηνία κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

4. Ακολουθούμενες διαδικασίες για την κατάρτιση Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

- 4.1 Προκαταρκτικό στάδιο
- 4.2 Προσδιορισμός του ποσοστού συμμετοχής του ομίλου σε ενοποιούμενες Εταιρίες
- 4.3 Σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων προ των εγγραφών Ενοποίησης
- 4.4 Αντιμετώπιση διεταιρικών μερισμάτων
- 4.5 Απάλειψη διεταιρικών απαιτήσεων - υποχρεώσεων
- 4.6 Απάλειψη διεταιρικών εσόδων – εξόδων
- 4.7 Απάλειψη διεταιρικών αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών)
- 4.8 Συμψηφισμός λογαριασμού «Συμμετοχές σε συνδεμένες επιχειρήσεις»
- 4.8.1 Συμψηφισμός λογαριασμού «Συμμετοχές σε συνδεμένες επιχειρήσεις» σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν.4308/2014)
- 4.8.2 Συμψηφισμός λογαριασμού «Συμμετοχές σε συνδεμένες επιχειρήσεις» σύμφωνα με Δ.Π.Χ.Α.
- 4.9 Λογιστική συγγενών επιχειρήσεων
- 4.10 Υπολογισμός δικαιωμάτων τρίτων (μη ελέγχουσα συμμετοχή κατά τα ΔΠΧΑ)
- 4.11 Κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων μετά τις εγγραφές ενοποίησης
- 4.12 Ενοποίηση μικτού ομίλου εταιριών
- 4.13 Συνένωση οριζόντιου ομίλου εταιριών

- 4.14 Ενοποίηση θυγατρικής εταιρίας εξωτερικού
- 4.15 Ενοποίηση θυγατρικής εταιρίας σε περίπτωση μεταβολής (αύξησης ή μείωσης) του ποσοστού συμμετοχής του ομίλου σε αυτήν
- 4.16 Λογιστικός Χειρισμός εσόδων- εξόδων θυγατρικής σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσής της κατά τη διάρκεια της χρήσης
- 4.17 Κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων από εταιρίες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου
- 4.18 Ενοποίηση Οικονομικών Μονάδων Ειδικού Σκοπού
- 4.19 Ενοποίηση σχημάτων υπό κοινό έλεγχο
- 4.20 Ενοποίηση Κοινοπραξιών

5. Λογιστικοί χειρισμοί σε περίπτωση μεταβολής (αύξησης ή μείωσης) των κονδυλίων των λογαριασμών Ιδίων Κεφαλαίων ενοποιούμενης θυγατρικής Εταιρίας

- 5.1 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ενοποιούμενης θυγατρικής εταιρίας
- 5.2 Κεφαλαιοποίηση «Διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» ενοποιούμενης θυγατρικής εταιρίας
- 5.3 Διανομή αποθεματικού ενοποιούμενης θυγατρικής εταιρίας
- 5.4 Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού ενοποιούμενης θυγατρικής εταιρίας
- 5.5 Κεφαλαιοποίηση κερδών χρήσης ενοποιούμενης θυγατρικής εταιρίας

6. Λοιπά βασικά θέματα ενοποίησης

- 6.1 Σύνταξη Ενοποιημένου Προσαρτήματος
- 6.2 Σύνταξη Ενοποιημένου Πίνακα Μεταβολών Καθαρής Θέσης
- 6.3 Σύνταξη Ενοποιημένης Κατάστασης Ταμιακών Ροών
- 6.4 Σύνταξη Ενοποιημένης Έκθεσης Διαχείρισης
- 6.5 Πρόσωπα που υπογράφουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
- 6.6 Δημοσιότητα ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων
- 6.7 Έλεγχος ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

7. Κατάρτιση Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

8. Πρόγραμμα ελέγχου Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

9. Ασκήσεις σε θέματα κατάρτισης Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΕΛΠ και ΔΠΧΑ.

ΙΙ. Οδηγίες Διεξαγωγής των Επαγγελματικών Εξετάσεων

A. Οργάνωση των επαγγελματικών εξετάσεων

- 1.** Οι επαγγελματικές εξετάσεις του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών διενεργούνται από πενταμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΛΤΕ. Αποτελείται από δύο μέλη ΔΕΠ/ΑΕΙ, στο γνωστικό πεδίο της λογιστικής ή της ελεγκτικής, το ένα εκ των οποίων ορίζεται ως Πρόεδρος και από τρία μέλη που προτείνονται από το ΣΟΕΛ.
- 2.** Στις ανωτέρω επαγγελματικές εξετάσεις υπόκεινται, εκτός από τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών κατά τις διατάξεις του Ν.4449/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, και οι σπουδαστές του Ινστιτούτου Εκπαίδευσης του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.
- 3.** Το ΣΟΕΛ είναι υπεύθυνο για τα διαδικαστικά και οργανωτικά θέματα των εξετάσεων (επεξεργασία των αιτήσεων για συμμετοχή στις εξετάσεις, ορισμός εξεταστικών κέντρων, καθορισμός αναλυτικού προγράμματος εξετάσεων, ορισμός υπευθύνων αιθουσών, επιτηρητών και λοιπού βοηθητικού προσωπικού, ασφαλής διακίνηση των θεμάτων, ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων κ.λπ.)
- 4.** Το Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ ορίζει, για κάθε εξεταστική περίοδο και για κάθε γνωστικό αντικείμενο, τους θεματοθέτες και τους εξεταστές σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας ΦΕΚ2592/Β/26.07.2017, όπως ισχύει. Δεν ορίζονται ως εξεταστές ενός γνωστικού αντικείμενου εισηγητές που συμμετέχουν στη διδασκαλία του γνωστικού αυτού αντικείμενου στα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΙΕΣΟΕΛ. Επίσης, δεν ορίζονται ως εξεταστές ενός γνωστικού αντικείμενου οι θεματοθέτες του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου.
- 5.** Σε περίπτωση που η εξεταστέα ύλη σε κάποιο γνωστικό αντικείμενο αλλάξει κατά τη διάρκεια μιας εκπαιδευτικής περιόδου (Σεπτέμβριος – Ιούνιος), τότε τα θέματα των επαγγελματικών εξετάσεων του εν λόγω γνωστικού αντικείμενου για τις εξεταστικές περιόδους Δεκεμβρίου και Ιουνίου του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού έτους μπορεί να απαντηθούν είτε με το ισχύον καθεστώς είτε με το προγενέστερο.
- 6.** Η πενταμελής Εξεταστική Επιτροπή της παραγράφου 1 λαμβάνει γνώση των διαδικαστικών και οργανωτικών ενεργειών που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 ανωτέρω, εγκρίνει, συμπληρώνει ή τροποποιεί αυτές, εποπτεύει τη διεξαγωγή των εξετάσεων, ελέγχει τα γραπτά των εξεταζόμενων και επικυρώνει τα αποτελέσματα.
- 7.** Ένα μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής παρίσταται κατά τη διάρκεια των εξετάσεων, ως γενικός υπεύθυνος, για την επίλυση οποιουδήποτε θέματος τυχόν ανακύψει. Το μέλος αυτό που τελεί χρέη Επόπτη των Επαγγελματικών Εξετάσεων οφείλει να συντάσσει καθημερινά δελτίο συμβάντων.
- 8.** Οι ειδικές επαγγελματικές εξετάσεις στις οποίες υποβάλλονται οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές άλλων κρατών μελών καθώς και τρίτων χωρών που επιθυμούν να λάβουν επαγγελματική άδεια στην Ελλάδα διεξάγονται από το ΣΟΕΛ σε ίδιες ημερομηνίες κατά τις δύο εξεταστικές περιόδους, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων του Κανονισμού Επαγγελματικών Εξετάσεων Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.

Β. Διεξαγωγή των επαγγελματικών εξετάσεων

1. Οι εξετάσεις διενεργούνται δύο φορές το χρόνο (Ιούνιο και Δεκέμβριο) και είναι γραπτές. Στις περιπτώσεις ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή μαθησιακές δυσκολίες δύναται να είναι και προφορικές, μετά από έγκριση της Εξεταστικής Επιτροπής σχετικού αιτήματος του υποψηφίου, το οποίο συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά και υποβάλλεται μαζί με την αίτηση συμμετοχής στις εξετάσεις.
2. Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις κάθε εξεταστικής περιόδου έχουν τα πρόσωπα που ορίζονται στην ανακοίνωση των επαγγελματικών εξετάσεων. Ο κάθε ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα συμμετοχής σε 24 εξεταστικές περιόδους για την ολοκλήρωση των επαγγελματικών εξετάσεων, αρχής γενομένης από την 1^η συμμετοχή του σε αυτές. Μετά τη συμπλήρωση του ανωτέρω αριθμού εξεταστικών περιόδων, η υφιστάμενη βαθμολογία σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα διαγράφεται οριστικά και οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να αρχίσουν εκ νέου τις επαγγελματικές εξετάσεις.
3. Το δικαίωμα συμμετοχής στις επαγγελματικές εξετάσεις ασκείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, στην οποία αναγράφονται τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία επιθυμεί να εξεταστεί καθώς και το εξεταστικό κέντρο. Απαραίτητη προϋπόθεση εγκυρότητας της συμμετοχής αποτελεί η προσκόμιση του αποδεικτικού πληρωμής .
4. Η αίτηση συμμετοχής στις εξετάσεις υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την ανακοίνωση του προγράμματος των εξετάσεων, που γίνεται κατά το δεύτερο 15ήμερο του Μαΐου για την εξεταστική περίοδο Ιουνίου και κατά το πρώτο 15ήμερο του Νοεμβρίου για την εξεταστική περίοδο Δεκεμβρίου.
5. Ο χρόνος εξέτασης κάθε γνωστικού αντικείμενου αναφέρεται στον παρατιθέμενο αναλυτικό πίνακα «Τομείς γνώσεων και γνωστικά αντικείμενα»:

Τομείς Γνώσεων και Γνωστικά Αντικείμενα (σύμφωνα με το άρθρο 9 Ν. 4449/2017)

Τομείς Γνώσεων			Γνωστικά αντικείμενα	Ώρες εξέτασης
1.	(α)	Γενικές Αρχές Λογιστικής και Λογιστικά Πρότυπα	(1) <u>Γενικές Αρχές Λογιστικής και Λογιστικά Πρότυπα</u> • Θεωρία και εφαρμοσμένη Λογιστική • Βασικές Λογιστικές Αρχές Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	3
			(2) <u>Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα</u> Νομικό πλαίσιο και πρότυπα κατάρτισης ατομικών οικονομικών καταστάσεων	1,5
2.	(β)	Ελεγκτική	(1) <u>Ελεγκτική και επαγγελματικές ικανότητες ελεγκτή</u> • Νομικό πλαίσιο και πρότυπα ελέγχου ατομικών οικονομικών καταστάσεων • Αρχές και Μέθοδοι Ελεγκτικής	3
			(2) Διαχείριση κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος	1,5
3.	(γ)	Φορολογία Ι	(1) Φορολογικά Στοιχεία και Λογιστικό Σύστημα Ν. 4308/2014	1,5
			(2) Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)	1,5

4.	(δ)	Αστικό και Εμπορικό Δίκαιο – Εργατικό Δίκαιο	(1) Αρχές και ειδικά θέματα αστικού και εμπορικού δικαίου	1,5
			(2) Αρχές και ειδικά θέματα ασφαλιστικού και εργατικού δικαίου	1,5
5.	(ε)	Στοιχεία Μαθηματικών και Στατιστικής	Στοιχεία Μαθηματικών και Στατιστικής	2
6.	(στ)	Αρχές Οικονομίας, Χρηματοοικονομικής και Οικονομικής των Επιχειρήσεων	(1) Οικονομική Επιχειρήσεων – Πολιτική Οικονομία	1,5
			(2) Διεθνής Οικονομία	1,5
7.	(ζ)	Βασικές αρχές χρηματοοικονομικής διοίκησης	(1) Βασικές αρχές οικονομικής διαχείρισης επιχειρήσεων	1,5
			(2) Επενδύσεις, νέα χρηματοπιστωτικά μέσα	1,5
8.	(η)	Εταιρικό – Πτωχευτικό Δίκαιο	(1) Αρχές και ειδικά θέματα εταιρικού δικαίου – εταιρικής διακυβέρνησης και πτωχευτικού δικαίου	1,5
			(2) Ειδικές διατάξεις του Ν. 4548/2018	1,5
9.	(θ)	Κοστολόγηση και διοικητική Λογιστική	Κοστολόγηση και διοικητική Λογιστική (θεωρία και εφαρμοσμένη Λογιστική)	3
10.	(ι)	Λογιστική και Ελεγκτική Δημοσίων Οργανισμών και ειδικών κλάδων επιχειρήσεων	(1) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Δημοσίου τομέα	1,5
			(2) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Τραπεζών	1,5
			(3) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Ασφαλιστικών επιχειρήσεων	1,5
			(4) Ειδικά θέματα Λογιστικής και Ελεγκτικής Ναυτιλιακών επιχειρήσεων	1,5
11.	(ια)	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Δ.Π.Χ.Α.	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Δ.Π.Χ.Α.	3
12.	(ιβ)	Πληροφορική και Μηχανογραφικά συστήματα	Πληροφορική και Μηχανογραφικά συστήματα	3
13.	(ιγ)	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου • Θεωρία και εφαρμοσμένη ελεγκτική • Κανόνες ανεξαρτησίας και επαγγελματική δεοντολογία	3
14.	(ιδ)	Χρηματοοικονομική Ανάλυση	(1) Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων	1,5
			(2) Καταστάσεις ταμειακών ροών	1,5
15.	(ιε)	Φορολογία ΙΙ	(1) Φορολογία Φυσικών Προσώπων	1,5
			(2) Φορολογία Νομικών Προσώπων	1,5
16.	(ιστ)	Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις • Νομικό πλαίσιο και πρότυπα σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων • Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων	3

6. Για κάθε γνωστικό αντικείμενο ορίζονται δύο (2) θεματοθέτες, που κατάρτιζούν τα προς εξέταση θέματα, σε τρεις (3) πρωτότυπες, διαφορετικές και ισοδύναμες σειρές Α, Β και Γ, αλλά και τις πλήρεις απαντήσεις σε αυτά.

Η Εξεταστική Επιτροπή επιλέγει μία από τις τρεις σειρές θεμάτων ως τα θέματα στα οποία θα

εξεταστούν οι υποψήφιοι.

Στη συνέχεια, τα επιλεγέντα θέματα εκτυπώνονται άμεσα στον ανάλογο αριθμό υποψηφίων, τοποθετούνται και φυλάσσονται σε σφραγισμένους φακέλους με την ευθύνη της Γραμματείας του ΙΕΣΟΕΛ και την επίβλεψη της Εξεταστικής Επιτροπής, για να δοθούν στους εξεταζόμενους κατά την ημέρα των εξετάσεων.

- 7.** Για κάθε γνωστικό αντικείμενο ορίζονται δύο (2) εξεταστές οι οποίοι βαθμολογούν τα γραπτά εξετάσεων.

Κάθε γνωστικό αντικείμενο βαθμολογείται κατά την κλίμακα 0 μέχρι 20. Για να θεωρείται επιτυχής η εξέταση κάθε γνωστικού αντικειμένου η βαθμολογία πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη του βαθμού 10.

Η βαθμολογία 0-20 κατανέμεται στα εξεταζόμενα θέματα και σημειώνονται παραπλεύρως κάθε θέματος οι μονάδες που λαμβάνει σε περίπτωση πλήρους και ακριβούς απάντησης. Ο βαθμός κάθε θέματος κατανέμεται περαιτέρω σε τυχόν υπο-ερωτήματα του θέματος.

- 8.** Οι εξεταζόμενοι προσέρχονται στις εξετάσεις εγκαίρως και συμμορφώνονται με τις οδηγίες των εποπτευόντων τις εξετάσεις. Κατά την προσέλευση, τη διάρκεια των εξετάσεων και την αποχώρηση, οι εξεταζόμενοι οφείλουν να επιδεικνύουν κόσμια συμπεριφορά και σεβασμό προς το περιβάλλον, τους θεματοθέτες, εξεταστές, επιβλέποντες και αρμοδίους υπαλλήλους του ΣΟΕΛ/ΙΕΣΟΕΛ.

Εξεταζόμενοι θορυβούντες, ενοχλούντες καθ' οιονδήποτε τρόπο, συζητούντες ή διαταράσσοντας το ήρεμο κλίμα της αίθουσας, ανακαλούνται άμεσα στην τάξη από τον Επιτηρητή και σε περίπτωση υποτροπής ο Επιτηρητής μπορεί να ζητήσει από τον Επόπτη Εξετάσεων, που έχει οριστεί από την Επιτροπή Εξετάσεων, να επιβληθούν οι δέουσες κυρώσεις που φθάνουν μέχρι αποβολής του εξεταζόμενου από την αίθουσα και παραπομπής του στο Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ για περαιτέρω ενέργειες.

- 9.** Απόπειρα αντιγραφής με οποιοδήποτε τρόπο ή ισοδύναμη πράξη, συνεπάγεται την άμεση αφαίρεση και τον μηδενισμό του γραπτού του εξεταζόμενου καθώς και την άμεση αποβολή του από την αίθουσα των εξετάσεων. Ο Επιτηρητής οφείλει να σημειώσει το περιστατικό πάνω στο γραπτό του εξεταζόμενου και να ενημερώσει τον Επόπτη Εξετάσεων. **Επίσης, ο εξεταζόμενος χάνει το δικαίωμα συμμετοχής του στις εξετάσεις των υπολοίπων μαθημάτων της ίδιας εξεταστικής περιόδου καθώς και των δύο επόμενων εξεταστικών και παραπέμπεται στο Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ για περαιτέρω ενέργειες. Σε περίπτωση υποτροπής, ο εξεταζόμενος θα αποβάλλεται οριστικώς από τις Επαγγελματικές Εξετάσεις του ΣΟΕΛ.**

- 10.** Δεν επιτρέπεται να αποχωρήσει από την αίθουσα των εξετάσεων οποιοσδήποτε εξεταζόμενος πριν από την παρέλευση μισής ώρας από την έναρξη των εξετάσεων.

Σε περίπτωση που εξεταζόμενος επιθυμεί να εξέλθει της αίθουσας των εξετάσεων κατά τη διάρκεια αυτών είναι υποχρεωμένος να παραδώσει το γραπτό του και να θεωρηθεί ως περατώσας την εξέταση. Για κανένα λόγο δεν επιτρέπεται επάνοδος στην αίθουσα των εξετάσεων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν έγκρισης του Επόπτη Εξετάσεων μπορεί ο εξεταζόμενος να μεταβεί στην τουαλέτα. Ο Επιτηρητής της αίθουσας πρέπει να φροντίζει ώστε κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης των εξετάσεων να υπάρχουν στην αίθουσα τουλάχιστον δύο εξεταζόμενοι.

- 11.** Απαγορεύεται αυστηρά οι εξεταζόμενοι να φέρουν επάνω τους, στο έδρανο ή παραπλεύρως αυτού οποιοδήποτε αντικείμενο, βιβλίο, σημειώσεις, χαρτί έστω και λευκό, αριθμομηχανές καθώς και κινητά τηλέφωνα ή smartwatches, ενώ πρέπει να φέρουν μαζί τους την ταυτότητα μέλους του ΣΟΕΛ/ΙΕΣΟΕΛ ή την αστυνομική τους ταυτότητα και στυλό διαρκείας χρώματος μπλε ή μαύρου. Απαγορεύεται η χρήση κοινού μολυβιού ή στυλό άλλου χρώματος. Ο έλεγχος της ταυτότητας των εξεταζόμενων γίνεται από τον Επιτηρητή.

- 12.** Οι εξεταζόμενοι εφοδιάζονται από το ΣΟΕΛ:

- Με ειδικές σφραγισμένες κόλλες για τις εξετάσεις και με πρόχειρο όταν χρειάζεται. Δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν μαζί τους κατά την αποχώρηση τα θέματα των εξετάσεων καθώς και οποιαδήποτε κόλλα ή σημειώσεις.
- Με αριθμομηχανή
- Με οποιοδήποτε άλλο αναγκαίο βοήθημα κρίνεται απαραίτητο για τις εξετάσεις του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου, όπως σχέδιο λογαριασμών, τυπολόγια, πίνακες ανατοκισμού.

13. Στις εξετάσεις των γνωστικών αντικειμένων:

- Φορολογικά Στοιχεία και Λογιστικό Σύστημα Ν.4308/2014
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- Φορολογία Νομικών Προσώπων (Φ.Ν.Π.)
- Φορολογία Φυσικών Προσώπων (Φ.Φ.Π)

χρησιμεύει για χρήση κατά τις εξετάσεις ο αντίστοιχος Κώδικας Φορολογικής Νομοθεσίας.

14. Οι θεματοθέτες οφείλουν κατά την ημέρα των εξετάσεων να παρευρίσκονται στο χώρο των εξετάσεων καθ' όλη τη διάρκεια αυτών.

Απαγορεύεται γενικά να δίνονται οποιεσδήποτε διευκρινίσεις επί των θεμάτων εξετάσεων. Όμως, σε ακραία περίπτωση που αυτό απαιτείται από τις περιστάσεις, ο θεματοθέτης οφείλει να ενημερώσει τον Επόπτη Εξετάσεων και κατόπιν σχετικής έγκρισής του δίνεται σε όλες τις αίθουσες εξετάσεων η ίδια διευκρίνιση, καθώς και στους εξεταζόμενους της Θεσσαλονίκης και της Κρήτης.

15. Εξέταση ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Εξεταζόμενοι που αδυνατούν να συμμετέχουν στις γραπτές εξετάσεις, όπως όσοι παρουσιάζουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή μαθησιακές δυσκολίες (π.χ. δυσλεξία, δυσγραφία κλπ,) βεβαιούμενα με σχετική γνωμάτευση κρατικού Νοσοκομείου ή άλλου Δημόσιου φορέα, δύνανται να εξεταστούν προφορικά, μετά από έγκριση της Εξεταστικής Επιτροπής. Εξετάζονται στα ίδια θέματα, με το ίδιο πρόγραμμα και την ίδια διάρκεια εξετάσεων και τους παρέχεται ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας, ο οποίος είναι τουλάχιστον ίσος με τον χρόνο δυνατής αποχώρησης και όχι μεγαλύτερος από τον συνολικό χρόνο της εξέτασης, προκειμένου να μελετήσουν και να κατανοήσουν τα θέματα των εξετάσεων που καλούνται να απαντήσουν προφορικά. Μετά τη λήξη του χρόνου προετοιμασίας ή όταν ο εξεταζόμενος δηλώσει ότι είναι έτοιμος προσέρχεται για την προφορική εξέταση η διάρκεια της οποίας δεν ξεπερνά τα 30 λεπτά.

16. Συγκέντρωση – βαθμολόγηση – επανεξέταση γραπτών εξεταζόμενων

Ο Επιτηρητής υποχρεούται να επιβλέπει την ομαλή συγκέντρωση των γραπτών των εξεταζόμενων και να παραδώσει αυτά στον Επόπτη Εξετάσεων, ο οποίος επιμελείται για την ασφαλή φύλαξή τους στη Γραμματεία του ΙΕΣΟΕΛ.

Τα γραπτά των εξεταζόμενων, με ιδιαίτερη προσοχή, παραλαμβάνονται από τον πρώτο εξεταστή, ο οποίος βαθμολογεί αυτά στις αίθουσες των εγκαταστάσεων του ΣΟΕΛ, θέτοντας το βαθμό επί του γραπτού και καλύπτοντας τη σχετική βαθμολογία με αυτοκόλλητο. Στη συνέχεια, τα γραπτά επιστρέφονται με υπογραφή στη Γραμματεία του ΙΕΣΟΕΛ, από την οποία τα παραλαμβάνει ο δεύτερος εξεταστής, που επαναλαμβάνει τη σχετική διαδικασία βαθμολόγησης. Απαγορεύεται ρητά η από κοινού διόρθωση των γραπτών από τους εξεταστές.

Η διόρθωση και βαθμολόγηση των γραπτών πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και από τους δύο εξεταστές μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ημερομηνία λήξης των εξετάσεων.

Όσοι εξεταζόμενοι ζητήσουν να τους επιδειχθεί το γραπτό των εξετάσεών τους, προκειμένου να λάβουν διευκρινίσεις για τα λάθη τους, επιβαρύνονται με παράβολο ποσού 100€/γνωστικό αντικείμενο. Η επίδειξη του γραπτού γίνεται μετά από έγγραφη δήλωση του ενδιαφερόμενου στη Γραμματεία του ΙΕΣΟΕΛ εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων.

17. Περιγραφή των διοικητικών διαδικασιών των εξετάσεων

Όλες οι απαραίτητες διαδικασίες των εξετάσεων γίνονται υπό την καθοδήγηση και εποπτεία της Εξεταστικής Επιτροπής και όλα τα σχετικά έγγραφα τίθενται υπόψη της και επικυρώνονται από αυτή.

Οι διαδικασίες είναι περιγραφικά οι εξής:

Πριν την υποβολή των δηλώσεων:

- Κατάρτιση προγράμματος και ανακοίνωσης εξετάσεων.
- Ορισμός θεματοθετών και εξεταστών.
- Ορισμός της εποπτείας εξετάσεων σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Κρήτη.
- Ανάρτηση ανακοίνωσης και αποστολή της στις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών λογιστών και στους ενδιαφερομένους με e-mail.
- Κατάρτιση και αποστολή ενημερωτικών επιστολών στους ορισθέντες ως θεματοθέτες και εξεταστές.
- Υποβολή από τους ενδιαφερόμενους των δηλώσεων μαθημάτων τους ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <https://www.soel.gr> - ΕΙΣΟΔΟΣ ΜΕΛΩΝ ή ακολουθώντας τον σύνδεσμο <https://portal.soel.gr>

Μετά τη λήξη υποβολής δηλώσεων:

- Κατάρτιση του **πίνακα συμμετεχόντων** στις επαγγελματικές εξετάσεις, για τον οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν **ΕΝΣΤΑΣΗ εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών** μετά την ανάρτησή του.
- Κατάρτιση πινάκων με το σύνολο των δηλώσεων ανά γνωστικό αντικείμενο και ανά εταιρεία ορκωτών ελεγκτών λογιστών.
- Επεξεργασία των στοιχείων που προκύπτουν από τους πίνακες των δηλώσεων και κατάρτιση αναλυτικού οργανογράμματος εξετάσεων και παρουσιολογίων.
- Κατάρτιση και αποστολή ενημερωτικών επιστολών προς τους επιτηρητές αιθουσών.
- Ετοιμασία αιθουσών, οργάνωση και κατανομή βοηθητικού υλικού ανά αίθουσα.
- Επιλογή, ανατύπωση και φύλαξη των θεμάτων σε σφραγισμένους φακέλους με ευθύνη της Επιτροπής Εξετάσεων.

Μετά τη λήξη των εξετάσεων:

- Συγκέντρωση γραπτών και ασφαλής φύλαξή τους.
- Παράδοση γραπτών στους εξεταστές για βαθμολόγηση.
- Παραλαβή βαθμολογημένων γραπτών από τους εξεταστές.
- Αποσφράγιση των γραπτών.
- Κατάρτιση αναλυτικού πίνακα αποτελεσμάτων.
- Επανελέγχος και επικύρωση των αποτελεσμάτων από την Επιτροπή Εξετάσεων.
- Διαβίβαση των επικυρωμένων πινάκων στο Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ προς ανακοίνωση.
- Φύλαξη των γραπτών εξετάσεων για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων.

Τα έγγραφα σχετικά με την οργάνωση και διεξαγωγή των επαγγελματικών εξετάσεων είναι τα

εξής:

1. Κανονισμός Διεξαγωγής Επαγγελματικών Εξετάσεων.
2. Κανονισμός Επαγγελματικών Σπουδών ΣΟΕΛ.
3. Ανακοίνωση και Αναλυτικό Πρόγραμμα Επαγγελματικών Εξετάσεων ΣΟΕΛ.
4. Αναλυτικός Πίνακας με θεματοθέτες και εξεταστές ανά γνωστικό αντικείμενο.
5. Πίνακες με αριθμό δηλώσεων συμμετοχής στις εξετάσεις ανά ελεγκτική εταιρεία και ανά γνωστικό αντικείμενο σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Κρήτη.
6. Επιστολές με οδηγίες προς τους θεματοθέτες, εξεταστές και επιτηρητές.
7. Αναλυτικό Οργανόγραμμα Εξετάσεων (γνωστικό αντικείμενο ανά ημερομηνία – σύνολο συμμετεχόντων – κατανομή εξεταζόμενων στις αίθουσες - επιτηρητές & γραμματεία ανά αίθουσα – επόπτης Επιτροπής Εξετάσεων – υπεύθυνοι ορόφων).
8. Παρουσιολόγια ανά αίθουσα & συγκεντρωτικές αλφαβητικές καταστάσεις των συμμετεχόντων στις Επαγγελματικές Εξετάσεις.
9. Έντυπα εμπιστευτικότητας προς τους θεματοθέτες, εξεταστές και την Εξεταστική Επιτροπή.

18. Ισχύς Κανονισμού – Επίλυση λοιπών θεμάτων

Ο παρών Κανονισμός ισχύει από 23/10/2025. Για περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού θα επιλαμβάνεται το Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ.
